

СВАБОДА Па 400 долараў ахвярам Халакоста

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Паслы сядзяць дома

Беларускія амбасады ў Лондане, Боне і Вашынгтоне ўжо чатыры месяцы працуюць без нашых паслоў. Амбасадары сядзяць у Мінску і змогуць вярнуцца на Захад толькі пасля вырашэння канфлікту вакол Драздоў.

Нагадаем, што менавіта «драздоўскі» скандал стаў прычынай адпраўкі беларускіх паслоў з заходніх сталіцаў. Чым жа яны займаюцца ў Мінску. Напрыклад, пасол Уладзімір Шчасны, вярнуўшыся з Лондана, ходзіць на працу ў МЗС, дзе, па яго словах, займаецца «развіццём брытана-беларускіх адносін». Цяпер працягваюцца кантакты ў галіне культуры, адукацыі і гуманітарнай дапамогі. У.Шчасны пакуль не ведае, калі ён вернецца ў Брытанію. Па ягоных словах, «гэта залежыць ад таго, калі будзе ўрэгуляваны канфлікт з Драздамі».

Пяты месяц сядзіць у Мінску пасол у ЗША Валерый Цэпкала, які таксама штодня ходзіць на працу ў знешнепалітычнае ведамства і слухае антыамерыканскія заявы свайго шэфа. Інакшы лёс напатакаў нашага пасла ў Германіі. Пётр Бяляеў таксама вярнуўся з Бона ў сувязі са скандалам, які разгарэўся летам. Але 15 верасня прэзідэнт Лукашэнка адправіў П.Бяляева ў адстаўку «па ўласным жаданні». На месца Бяляева пакуль ніхто не прызначаны.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Шэсце ў Курапаты

Беларускі Народны Фронт правядзе 1 лістапада шэсце ў Курапаты.

З мінскай плошчы Якуба Коласа калона рушыць а 12-й гадзіне. З 15:30 да 16:30 ва ўрочышчы Курапаты адбудзецца жалобны мітынг. Заяўленая колькасць удзельнікаў акцыі — ад 5 тысяч чалавек.

БелаПАН

2 лістапада — Дзень Мовы

З такой ініцыятывай выступілі рэдакцыя газеты «Наша Ніва», аднайменны гуманітарны фонд і шэраг іншых няўрадавых арганізацый.

Скарыстаўшыся прыкладам Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, якая раз у год праводзіць Дзень без цыгарэт, ініцыятары прапануюць 2 лістапада правесці беларускі Дзень без чужога слова.

Б.П.

Дзеці знаходзяць бацькоў

У Нацыянальным цэнтры ўсынаўлення ў Мінску знаходзіцца каля ста заяваў грамадзянаў Італіі на ўсынаўленне беларускіх сірот.

Выхаванец Радашковіцкай школы-інтэрната Дзіма Жалудок стаў першым беларускім дзіцем, якога ўсынавіла італьянская сям'я. У Радашковічы Дзіма трапіў з інтэрната для дзяцей з дрэнным зрокам, а сваіх будучых прыёмных бацькоў Анонію Арлокі і Марыю Наполі сустрэў у Італіі, куды тры гады таму з іншымі дзецьмі-сіротамі прыехаў на аздаравленне. Хлопчык прайшоў курс лячэння ў італьянскіх афальмолагаў.

БелаПАН

Учора ў Мінску швейцарскія банкі пачалі выдаваць долары ахвярам фашысцкага генацыду

Улады Швейцарыі разам з банкамі заснавалі фонд, які выплаціць кампенсацыі вязням гета і фашысцкіх канцлагераў міжнароднай кваліфікацыі (такіх, як Асвенцым і Бухенвальд). Беларускі фонд «Узаемапаразуменне і прымірэнне» склаў спіс 609-ці грамадзянаў нашай краіны, якія атрымалі гэтую кампенсацыю. Усім выдадуць аднолькавую суму — па 400 амерыканскіх долараў.

На афіцыйнай цырымоніі швейцарскія кампенсацыі атрымалі пяць нашых грамадзянаў. Дваім цяжка хворым грошы прывезлі дахаты. На цырымонію ў Мінск прыехаў прэзідэнт швейцарскага фонду ахвяраў Халакоста Рольф Блох і сакратар Барбара Эквал.

Як нам паведаміў старшыня фонду «Узаемапаразуменне і прымірэнне» Валянцін Герасімаў, першымі швейцарскія грошы атрымалі старажытныя людзі,

На здымку: прэзідэнт швейцарскага фонду Рольф Блох і 83-гадовы Аляксандр Кашуба, былы вязень Бухенвальда.

год нараджэння якіх 1898—1921. Вядомы мастак Міхаіл Савіцкі нарадзіўся ў 1922 годзе, таму ён атрымае 400 долараў ад швейцарскіх банкаў пазней. З вязнямі канцлагераў і яўрэямі праблемаў не будзе,

бо фонд ужо мае добрую базу дадзеных. А вось падлічыць цыганоў, якія таксама лічацца ахвярамі Халакоста і маюць права на швейцарскія кампенсацыі, будзе вельмі складана.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Чакаецца саміт СНД

Чарговае паседжанне Савета кіраўнікоў дзяржаваў (СНД) плануецца правесці да канца гэтага года. Дакладныя тэрміны сустрачэ прэзідэнтаў пакуль не называюцца, аднак арыенціравачна яна павінна адбыцца ў сярэдзіне снежня.

Нагадаем, што апошні раз кіраўнікі краінаў СНД сустракаліся ў Маскве 29 красавіка. Тады новым выканаўчым сакратаром Садружнасці быў прызначаны вядомы расійскі палітык і бізнесмен Барыс Берасоўскі і была адобраная ідэя правядзення Спецыяльнага міждзяржаўнага форуму па пытаннях рэфармавання СНД.

БелаПАН

Кіно ў абарону правоў чалавека

Міжнародны кінафестываль, які пачнецца ў канцы лістапада ў Мінску, будзе прысвечаны абароне правоў чалавека. Яго спонсарамі з'яўляюцца прадстаўніцтва ААН у Беларусі, фонд Форда і пасольства Швецыі. Прэзідэнтам фестывалю абрана пісьменніца Святлана Алексіевіч. Будучы дэманстравацца кінастужкі са Швецыі, Германіі, Польшчы, ЗША, Грузіі і іншых краінаў.

А.Д.

«Хто апошні?», «Што даюць?»

Карэспандэнт нашай газеты прайшоўся ўчора па сталічных крамах у пошуках дэфіцытаў

«Хто апошні?» і «Што даюць?» — найбольш папулярныя пытанні ў мінскіх крамах. Дый не толькі ў мінскіх. У Беларусі вярнуўся дэфіцыт. І разам з ім — чэргі.

Спачатку з крамаў знікла масла. Потым — цукар. Сёння ў мінскіх крамах — як шыкоўных, «заходніх», з адносна ветлівым персаналам і надзвычай высокімі коштамі на імпортныя прадукты, так і ў «савецкіх», з хамаватымі прадаўшчыцамі і заўсёды паўпустымі паліцамі — цяжка альбо немагчыма набыць масла, курэй, цукар, яйкі...

У краме фірмовага гандлю першай мінскай птушкафабрыкі гандлююць малаком, сырам і гарэлкай. Няма ні яек, ні птушкі. «Прыходзьце ў другую палову дня — будуць яйкі», — кажа пазяхаючы дзяўчына. І адразу скардзіцца: «Раней нам, як завязуць яйкі, дык іх на тры дні хапала. А цяпер размятаюць за трычатыры гадзіны. Так што прыходзьце. Праўда, чэргі заўсёды вялікія».

У другую фірмовую краму яйкі ўжо прывезлі. Таму ў магазін немагчыма нават увайсці — усё памяшканне забітае людзьмі, некаторыя

стаяць з вёдрамі. Агульная колькасць жадаючых — 200-250 чалавек. Прадаўшчыца ўжо стамілася тлумачыць, што можа прадаць не больш за два дзесяткі яек. Таму прадпрымальныя суграмадзяне займаюць чаргу па другім-трэцім разе. Побач з крамай стаяць дзве машыны «хуткай дапамогі» — ці то за яйкамі прыехалі, ці выратоўваць магчымых ахвяраў.

Вялікі магазін у цэнтры горада. За таннай свінінай (112 тысяч рублёў) стаіць не менш за 50 чалавек. Персанал крамы просіць не займаць чаргу — свініна заканчваецца, але ніхто не разыходзіцца. З птушкі на прылаўку ляжаць толькі індэчкі і качкі — «ветэраны маразільніка» чорна-трупнага колеру. На іх ніхто і не глядзіць. Можна яшчэ набыць «ножкі Буша» — курыныя кумпячкі з Амерыкі. Але занадта дорага — 264 тысячы рублёў за кілаграм. Беларускія бройлеры каштуюць удвая танней — але іх няма.

Ва ўніверсаме «Цэнтральны» прыгадалі, што напярэдадні ў іх быў цукар. Бабка, што стаяла побач, умешваецца ў размову: «Я ўчора і з раныцы тут была, і пасля абеду, але цукру не бачыла!»

Цукар ёсць на Камароўскім рынку. І нават без чаргі — 75 тысяч за кілаграм. А дзесятай гадзіне раніцы на «Камароўцы» гандаль курамі і яйкамі яшчэ не пачынаўся. Але чэргі ўжо стаяць. На адкрытай пляцоўцы адна чарга стаіць каля зачыненай яшчэ машыны. У чарзе — чалавек 70. Пытаюся ў цёткі, што стаіць адной з першых: «За чым стаіце?». Паціскае плячыма. Можна, за курамі, а мо і за яйкамі. Побач стаіць другая чарга — не менш за 100 чалавек. Яны добра ведаюць, за чым стаяць — за яйкамі. Але машына пакуль не прыехала. Таму нейкім дзікунствам выглядае гэтая чарга, што пачынаецца літаральна ад пустога месца, але сварка «Вы тут не стаялі!» — непазбежны атрыбут любой чаргі — ужо ідзе.

Не лепей становішча і накрытым рынку. Дзве чаргі, чалавек па 120, стаяць да пустых прылаўкаў. Куранятаў-бройлераў ужо прывезлі, але яшчэ не прадаюць. Асноўны кантынгент чэргаў — пенсінеры, але трапляецца і моладзь. Яны таксама хочуць набыць танныя прадукты.

Дэфіцыт — гэта кепска. Але куды горш за дэфіцыт — тое,

На здымку: чарга за яйкамі і курамі на Камароўскім рынку.

што яшчэ адно пакаленне прывучаецца жыць у чэргах. Яйкі, куры і цукар калі-небудзь з'явяцца ў продажы. Гэта не вельмі цяжка зрабіць. Куды цяжэй потым будзе выбіць,

выдавіць з сябе брыдкія савецкія выразы «Хто апошні?», «Што даюць?» і «Вас тут не стаяла!»

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ
(Працяг тэмы на стар.3)

Папу чакаюць у Беларусі

Афіцыйны Мінск зацікаўлены ў візіце Папы, але ці ўдасца дамовіцца з Патрыярхам Маскоўскім

Папа Рымскі Ян Павел II атрымаў ад кардынала Казіміра Свёнтака афіцыйнае запрашэнне наведаць Беларусь.

Як мы ўжо паведамлялі, у адказ на запрашэнне рымскі пантыфік сказаў: «Калі Бог дазволіць — прыеду». Але ці так проста Святому Айцу прыехаць у нашу краіну. Ян Павел II з'яўляецца кіраўніком не толькі каталіцкага касцёла, але і дзяржавы Ватыкан, таму дзеля прыезду ў любую іншую краіну яму патрэбнае запрашэнне не толькі старшыні мясцовага каталіцкага епіскапату, але і кіраўніка дзяржавы.

Паводле нашых звестак, прадстаўнікі каталіцкага Касцёла не раз спрабавалі весці з беларускімі ўладамі перамовы на тэму афіцыйнага запрашэння Яна Паўла II у Беларусь. Напрыклад, яшчэ тры гады таму тагачасны прадстаўнік Ватыкана ў Мінску арцыбіскуп Аўгустына Маркета спрабаваў пераканаць міністра замежных спраў Уладзіміра Сянько ў патрэбнасці і неабходнасці папскага візіту. Улады тады далі зразумець, што зацікаўлены ў такім візіце, але ж, маўляў, супраць будзе кіраўніцтва Рускай праваслаўнай царквы.

Нагадаем, што адносіны Маскоўскага патрыярхату з Ватыканам даволі напружаныя. РПЦ абвінавачвае Рым у наступе каталіцызму на яе кананічную тэрыторыю, а таксама ў падтрымцы грэка-каталіцкай (уніяцкай) царквы ў Заходняй Украіне. Менавіта дзякуючы супрацьдзеянню РПЦ у 1991 годзе не адбыўся

візіт Папы ў СССР, хаця тады і была дасягнутая прынцыповая згода Міхаіла Гарбачова. Пасля распаду Савецкага Саюза Ян Павел II толькі адзін раз пабываў на тэрыторыі колішняга Саюза — у 1993 г., наведаўшы тры прыбалтыйскія краіны, на палітыку якіх Масква не аказвае ніякага ўплыву, а праваслаўе з'яўляецца там рэлігійнай меншасцю.

У Беларусі ж каталіцызм хоць і з'яўляецца традыцыйнай канфесіяй і адкрыта не супрацьстаіць праваслаўю, тым не менш Маскоўскі патрыярхат небеспадасна лічыць, што прыезд Папы ў нашу краіну можа паспрыць рэлігійнаму каталіцкаму ўздзеянню. Каталіцызм у Беларусі і цяпер развіваецца больш дынамічна, чым праваслаўе, сведчаннем чаму з'яўляецца імклівы рост парафіяў гэтай канфесіі па ўсёй краіне.

Наколькі нам вядома, год таму прадстаўнікі кардынала Свёнтака звярталіся ў адміністрацыю Лукашэнкі з прапановай накіраваць у Ватыкан афіцыйнае запрашэнне, каб Ян Павел II змог наведаць Беларусь летам 1997 г. Але якраз у той час Маскоўскі Патрыярх Алексій II адмовіўся сустрэцца з рымскім пантыфікам у Вене, і беларускія ўлады вырашылі не разглядаць просьбу каталікоў, маўляў, візіт цяпер неэтазгодны.

І вось цяпер кардынал Свёнтак асабіста запрасіў Папу.

Праўда, амбасада Ватыкана пакуль не падымала гэтага пытання перад уладамі Беларусі. Як нам паведаміў нунцый Апостальскай Сталіцы арцыбіскуп Дамінік Грушоўскі, ці адбудзецца візіт Святога Айца ў Беларусь, цяпер цалкам залежыць ад прэзідэнта Лукашэнкі. Па словах амбасадара, Папа вельмі хоча прыехаць у нашу краіну і заклікае беларускіх вернікаў маліцца за тое, каб такі візіт адбыўся.

Цяпер беларускія ўлады зноў глядзяць на рэакцыю праваслаўнай Царквы. У размове з нашым карэспандэнтам, адзін высокапастаўлены чыноўнік з прэзідэнцкай адміністрацыі сказаў, што Аляксандр Лукашэн-

ка павінен лічыцца з думкай «царквы большасці». Па ягоных словах, прыезд Папы ў Беларусь — справа вельмі далікатная, і каталікі павінны самі дамовіцца з кіраўніцтвам праваслаўнай Царквы. Праўда, візіт Яна Паўла II можа прынесці немалыя палітычныя дывідэнды Лукашэнку, таму ўлады таксама не застаюцца ў баку ад яго падрыхтоўкі. Як паведаміў учора журналістам міністр замежных спраў Беларусі Іван Антановіч, супрацоўнікі яго ведамства цяпер вядуць на гэтую тэму актыўныя кансультацыі з расійскім МЗС і кіраўніцтвам Маскоўскага патрыярхату.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Транспарт і тэлефон падаражэюць

Як ужо паведамляла нашая газета, з 1 лістапа да ў Мінску падвысіцца кошт праезду ў гарадскім наземным транспарце.

Талончык на трамвай, тралейбус і аўтобус будзе каштаваць 3 тысячы рублёў. Аднак першыя часы будзе сапраўдны і стары талончык па 2.600.

Падвысіцца і кошт праезду ў таксі. З 1 лістапада кожная паездка будзе каштаваць 15 тысяч рублёў за кіламетр. Менавіта такую максімальную планку ўстанавіла міністэрства транспарту. Канешне, таксапаркі могуць паставіць і меншы кошт, але наўрад ці яны ў гэтым зацікаўленыя — кліентаў ад гэтага не паболе.

Чакаецца, што напачатку лістапада падаражаюць паслугі тэлефоннай сувязі. Абаненцкая плата за хатні тэлефон складзе 29 тысяч рублёў. Тэлефонныя размовы ў межах горада падаражэюць на 10-20 працэнтаў, на столькі ж — званкі па Беларусі. А вось за тэлефонныя перамовы з замежнымі краінамі давядзецца плаціць больш на 30 працэнтаў.

Міхась КАРПОВІЧ

Пракурор прасіў 20 гадоў

Былы баяц Брэсцкага амона Сяргей Курьловіч асуджаны да 19 гадоў турмы

Брэсцкі абласны суд прызнаў яго вінаватым у забойстве жыхара Кобрына. Пракурор прасіў даць Курьловічу 20 гадоў пазбаўлення волі.

Гэта здарылася сёлета ў сакавіку. Курьловіч прыехаў у Кобрын у складзе групы 15-ці амонаўцаў. Кіраваў імі камандзір атрада Алег Максюта. У рэстаране гатэля, дзе спыніліся змагары з кантрабандыстамі, і завязалася сварка паміж Курьловічам і мясцовым жыхаром Віктарам Васілюком. Спачатку амонавец ударыў Васілюка нагой, а потым завяршыў «баявую аперацыю» стрэлам з табельнага пісталета. Паранены ў шыю Васілюк праз дзень памёр.

Дарэчы, гэты інцыдэнт быў не першай плямай у гісторыі Брэсцкага атрада. Скандалы яго пераследуюць даўно. Да прыкладу, год таму падначаленыя Максюты ўчынілі налёт на лазню ў вёсцы Чэрні, пад Брэстам. Ад дубінак «сілавікоў» тады пацярпелі невінаватныя, у тым ліку старшыня мясцовага сельсавета. Але падобныя выпадкі «перавышэння паўнамоцтваў» праходзілі для амонаўцаў беспакarana. Не дзіва, што хутка байцы пачалі гэтак жа лёгка, як дубінкі, выкарыстоўваць агнястрэльную зброю.

Яшчэ да суда тры амонаўцы, якія ўдзельнічалі ў інцыдэнце ў кобрынскім гатэлі, былі з атрада звольненыя. Зняты з пасады і іхні камандзір Алег Максюта. Але родным забітага ад гэтага не лягчэй.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Баптысты будуць храмы за свае грошы

Сёлета каля 20-ці малельных дамоў евангельскіх хрысціян-баптыстаў адкрылася ў Беларусі. Пра гэта нам распавёў старшы прэсвітэр царкваў ЕХБ Аляксандр Фірысюк.

Па ягоных словах, нашая дзяржава не дала ніводнай капейкі на будаўніцтва малельных дамоў, узводзіліся яны выключна на ахвяраванні вернікаў. Гэтай восенню малельныя дамы асвятлілі ў Гарадзішчы на Брэстчыне, у Рагачове, Калінкавічах, Глыбокім і ў Шэпелевічах на Магілёўшчыне. Два малельныя дамы рытуюцца да асвятлення ў Мінску. Кожны год у евангельскіх хрысціян-баптыстаў рукапакладаюць каля 50 святароў.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Прэса ў цане. Асабліва незалежная

У Беларусі пачалася падпіска на газеты і часопісы на першае паўгоддзе 1999 года.

Па стану на 27 кастрычніка ў падпісныя каталогі былі ўключаныя назвы 198 газет і 200 часопісаў Беларусі, а таксама 374 газет і 2.113 часопісаў з 13 краінаў блізкага і далёкага замежжа.

У сувязі з сур'ёзнымі цяжкасцямі, якія адчуваюць СМІ ў выніку расійскага фінансаванага крызісу, кошт падпіскі на беларускія выданні на першае паўгоддзе 1999 года ў параўнанні з другім паўгоддзем 1998 года прыкметна ўзрос. Да прыкладу, паўгадавы камплект «Советской Белоруссии», «Народная газеты» і «Рэспублікі» падаражэў на 67 працэнтаў (са 180 да 300 тысяч рублёў за кожнае выданне), «Звязды» — на 65% (са 174 да 288 тысяч).

Значна большым аказалася павелічэнне падпісной цаны ў незалежнай прэсе. Лідэрам росту аказалася газета «Здравый смысл»: паўгадавая падпіска на гэтае выданне падаражэла ў 5 разоў (са 120 да 600 тысяч рублёў). «Свободные новости» абыдзецца даражэй у 3 разы (450 замест 150 тысяч), «Навіны» — у 2,5 раза (600 замест 240 тысяч), «Белорусская деловая газета» — у 2,3 раза (960 супраць 420 тысяч), «Народная воля» — у 2,2 раза (600 замест 270 тысяч). У цэлым падпіска на вядучыя дзяржаўныя выданні падаражэла ў 1,6 раза, тады як на вядучыя незалежныя — у 2,6 раза.

Па-рознаму адрэагавалі на крызіс расійскія выданні. Калі «Известия» падаражэлі на 12 працэнтаў (з 489,6 да 549 тысяч рублёў), то «Комсомольская правда» — на 93 працэнта (з 610,2 тысяч да 1 мільёна 180,2 тысяч), а «Аргументы и факты» — у 2,5 раза (з 308,4 да 768,6 тысяч рублёў).

Сярод беларускіх выданняў самая дарагая падпіска ў спартыўнай газет «Прессбол» (1 мільён 800 тысяч рублёў), сярод замежных выданняў — у англійскай «Таймс» (167 мільёнаў 563,6 тысяч рублёў).

БелаПАН

**КОШТЫ
РЭКЛАМНАЙ
ПЛОШЧЫ ў ГАЗЕЦЕ
НАВІНЫ**
Тэл. 210-02-54

на першай паласе — 200 000 руб./см²
на асобнай паласе — 150 000 руб./см²
у рэкламным блоку — 100 000 руб./см²
у TV праграме — 150 000 руб./см²
на апошняй паласе — 150 000 руб./см²
прыватныя аб'явы — 60 000 руб. (за радок — 20 зн.)

Другое з'яўленне «Габелена стагоддзя»

У нядзелю, 1 лістапада, у Мінску будзе выстаўлены для публікі «Габелен стагоддзя» народнага мастака Беларусі Аляксандра Кішчанкі.

Гэты дыван-карціну выткалі ўручную за 27 месяцаў 14 ткачых Барысаўскага камбіната прыкладнога мастацтва. Вышыня габелена складае 19 метраў, а шырыня — 14. Адзінае памяшканне, дзе можна размясціць для дэманстрацыі гэты унікальны твор, знаходзіцца ў мінскім цэнтры «Белэкспа» на праспекце Машэрава, 14. Менавіта тут прайшла першая прэзентацыя «Габелена стагоддзя», які называюць яшчэ «палітычным паноптыкумам XX стагоддзя». На ім адлюстраваны многія палітычныя фігуры, сярод якіх дыктатары і дэмакраты, а таксама выбітныя дзеячы культуры. Есць на палатне і выява прэзідэнта Лукашэнкі.

Пасля доўгай паўзы габелен зноў будзе выстаўлены ў «Белэкспа», але толькі на адзін дзень з 12 да 18 гадзінаў. Акцыя прымеркаваная да Дзядоў і 2000-годдзя хрысціянства. У жыхароў сталіцы будзе магчымасць бясплатна ўбачыць не толькі габелен, але і некаторыя іншыя творы Аляксандра Кіш-

чанкі. Тут жа будуць распаўсюджвацца плакаты з выявамі габелена, а выручаныя грошы «Галерэя Штандарт», якая ладзіць выставу, перадасць на будаўніцтва царквы.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

На здымку: адзін з фрагментаў «Габелена стагоддзя». Такія і іншыя падобныя плакаты можна будзе набыць на выставе.

Рэйкі ў Крэмль змазваюць нашым маслам

Канстанцін
СКУРАТОВІЧ

За апошнія гады я ўжо пры-
вык да таго, што ўсё неабход-
нае для стала магу купіць за
трыццаць хвілін пасля працы ў
суседніх з рэдакцыяй гастрано-
ме ды булачнай.

Цяпер жа — чэргі, дарага-
візна, нормы водпуску... Прадаў-
шчыца з малочнага аддзела
крычыць касірыцы: кефір (тварог,
сыр, масла...) не выбіваць. Таму
часцяком прыходзіцца сноўда-
ца па іншых крамах або вярта-
цца дадому з пустою торбай.

Хто ж з'еў усе тыя прысмакі,
што нядаўна красаваліся на ві-
трынах і паліцах? Зразумела, ні
расійскія манахі, якім Беларусь
дапамагла гуманітарна, ні ахвя-
ры кітайскіх паводак, якім Лука-
шэнка па паветры адправіў 20
тон сыроў, у гэтым не вінаватыя.
Бо манахам ад тае дапамогі, а
тым больш мільярду кітайцаў,
наедак невялікі. А вось дзярж-
пастаўкі харчавання ў Расію на
суму ў 200 мільёнаў долараў —
гэта ўжо сур'ёзна.

Справа ў тым, што з пачатку
года наш аграпрам (і калгасы, і
прыватны сектар) вырабілі пра-
дукцыі на 171 трылён рублёў,
што, па курсу «жывых» грошай,
складае ўсяго 800 мільёнаў до-
лараў. Каля паловы прыпадае
на прыватны сектар, прадукцыя
якога амаль не трапляе да шэ-
раговага пакупніка, бо сяляне
прадаюць на рынку толькі так
званыя «ізішкі». Да таго ж су-
купная валавая прадукцыя сель-
скай гаспадаркі ўключае ў сябе
не толькі малако і мяса, але кар-

Foto IREX/ProMedia

Беларускія мясакамбінаты працягваюць працаваць, але мяса не настолькі шмат,
каб хапіла і беларусам і расіянам.

мавыя караняплоды, льновалак-
но і іншыя тавары, якія ў ежу ча-
лавека не ідуць.

Вось і атрымоўваецца, што з
прадукцыі, коштам у 400 мільё-
наў, вырабленай калгасамі і
саўгасамі, большая частка ах-
вяруецца для Расіі. Зразумела,
што для яе, як той гуманітарны
сыр для Кітая, гэта кропля ў
моры.

А для нас? Чытач, можа, не
здагадаецца, што нашая ка-
лектыўная гаспадарка ў гэтым
годзе па прагнозах вырабіць на
чалавека ўсяго 27 кілаграмаў
мяса (каля 35% ад фізіялагічнай
нормы) і 170 кілаграмаў малака

(каля 40% ад тае нормы). Па-
меншыце гэтыя лічбы ўдвая, і
стане зразумела, што патрэбна
думаць аб тым, як дажыць да
першай лебяды.

Наш жа правадыр, што віда-
вочна, на гэта не звяртае ніякай
увагі. Яму важней «договарыцца
с расійскімі рэгіёнамі», каб
тыя дапамаглі хутчэй даехаць з
Мінска ў Маскву, калі настане для
гэтага адпаведны час. Але чаму
мы дапамагам яму харчаван-
нем? Хай сабе едзе «на галодны
страўнік». Злейшы будзе. А мы
тым часам разбярэм за ім рэйкі і
зноў укапаем пагранічныя слупы,
як тое і павінна быць.

Рынкi будуць баставаць?

Гродзенскі прафсаюз
дробных
прадпрымальнікаў
заклікаў сваіх калег
з іншых гарадоў Беларусі
прыняць актыўны ўдзел
у агульнанацыянальнай
акцыі пратэсту.

Гродзенцы заклікаюць ганд-
ляроў з іншых рэгіёнаў краіны
4—5 лістапада спыніць работу
на ўсіх рынках Беларусі. Як
адзначаецца ў прафсаюзным
звароце, прыватныя прадпры-
мальнікі вымушаны пайсці на
такі крок, паколькі ніводнае з
20 іхніх патрабаванняў, вы-
кладзеных на агульнабеларус-
кай нарадзе кіраўнікоў пра-
дпрымальніцкіх структураў, не
было выкананае ўладамі. «Нас
працягваюць душыць экана-
мічна, нашыя сем'і даводзяць
да галечы, нас прыніжаюць і
здэкаваўца», — гаворыцца ў
звароце.

Язэп СІНІЦКІ

Пра якія правы чалавека
ў Беларусі можа быць га-
ворка, калі нават дэпутаты
парламента становяцца ах-
вярамі беззаконня.

На здымку: дэпутаты
Анатоль Лябедзька,
Павел Знавец, Станіслаў
Багданкевіч, Аляксандр
Дабравольскі стаяць у
пікеце каля турмы, у якой
сядзяць іхнія калегі-
парламентарыі.

Адвакат павінен маўчаць!

Мінская гарадская калегія адвакатаў папярэдзіла
В.Страмкоўскую аб непажаданасці распаўсюджвання
прафесійнай інфармацыі праз міжнародныя
арганізацыі

27 кастрычніка вядомы бел-
ларускі адвакат Вера Страмкоў-
ская, якая бярэ ўдзел у шэрагу
гучных спраў з так званай
«палітычнай афарбоўкай», бы-
ла выклікана на паседжанне
прэзідыума Мінскай гарадской
калегіі адвакатаў. Падставай
сталі шматлікія звароты між-
народных праваабарончых ар-
ганізацыяў у падтрымку Страм-
коўскай, якія паступілі ў розныя
беларускія інстанцыі, АБСЕ, Еў-
рапарламент і іншыя структуры.

Нагадаем, што ў верасні гэ-
тага года Вера Страмкоўская
разам з былым суддзёй Кан-
стытуцыйнага суда Беларусі

Міхаілам Пастуховым знаходзі-
лася ў ЗША. Падчас сустрэчаў
з прадстаўнікамі амерыканскіх
і міжнародных праваабарончых
арганізацыяў В.Страмкоўская
гаварыла аб невыкананні пра-
воў чалавека ў Беларусі, а так-
сама аб незаконнасці дзеянняў
беларускіх уладаў у дачыненні
да яе падабаронных. Пасля
вяртання з паездкі 12 кастрыч-
ніка В.Страмкоўскую выклікалі
ў міністэрства юстыцыі РБ, дзе
ёй было заяўлена, што яе вы-
казванні ў ЗША быццам пару-
шаюць прафесійную этыку і
тайну следства, у сувязі з чым
яна можа быць пазбаўленая

ліцэнзіі на права займацца ад-
вакацкай дзейнасцю.

На паседжанні прэзідыума
гарадской калегіі адвакатаў
В.Страмкоўскую папярэдзілі аб
непажаданасці распаўсюдж-
вання прафесійнай інфармацыі
праз міжнародныя арганізацыі
і аб неабходнасці быць карэкт-
най пры дачы інтэрв'ю. Аднак
адвакат адстойвала правамер-
насць усіх сваіх дзеянняў.

У гутарцы з журналістамі
пасля паседжання калегіі
В.Страмкоўская выказала
ўпэўненасць у тым, што цяпер
яе дзейнасць будзе на асобым
кантролі і самы малы павод
можа быць скарыстаны для
пазбаўлення адвакацкай лі-
цэнзіі.

БелаПАН

Большинство наших граждан
даже не знают о том,
что Беларусь входит в число
стран, на которые
распространяется действие
Всеобщей декларации прав
человека

Кто же прав?

Тот, у кого больше прав?

Полувековой юбилей Всеобщей Декларации прав человека от-
мечает весь мир. Но, как свидетельствуют результаты социоло-
гического исследования, представления наших сограждан об этом
документе весьма далеки от определенности. Лишь каждый чет-
вертый из опрошенных (24,2%) знает о том, что Беларусь входит
в число стран, на которые распространяется действие Всеобщей
декларации прав человека. Большинство же респондентов (67,4%)
не смогли высказать определенного мнения по этому вопросу.
Остальные (8,5%) ответили отрицательно.

**А что думают белорусы о том, в какой степени соблюда-
ются права человека в нашем государстве?**

ПРАВА:	Всегда соблюдаются	Не всегда соблюд.	Не соблюд.
- на достойный уровень жизни	10,4	47,2	40,0
- на труд и соответствующее вознаграждение	13,4	53,5	30,4
- на благоприятную окружающую среду	14,6	47,5	33,3
- на свободу мнений, убеждений и их выражения	18,8	54,7	21,7
- на равенство перед законом	21,5	45,9	27,3
- на охрану здоровья	23,1	55,0	17,3
- на свободу объединений	26,1	51,0	13,9
- на свободу собраний, митингов, шествий	27,7	50,3	17,5
- на защиту от вмешательства в личную жизнь	29,6	49,5	16,9
- избирать и быть избранным в госорганы	35,9	43,5	14,9
- на свободу передвижения, выбор места жительства	43,0	40,1	12,8
- на отдых	47,0	40,0	9,1
- на образование	52,0	34,5	9,5
- на национальное самоопределение	52,7	32,2	9,6
- на свободу вероисповедания	62,0	22,2	5,8

(в представленной таблице опущены данные о не ответивших
на вопрос, поэтому сумма по каждой строке несколько меньше
100%)

Судя по полученным результатам, ситуация с соблюдением
прав человека оценивается респондентами как весьма далекая
от благополучной. По мнению опрошенных, в наибольшей сте-
пени ущемлены права белорусских граждан на достойный уро-
вень жизни, на труд за соответствующее вознаграждение и на
благоприятную окружающую среду. Заметим, что положение с
правом на отдых не столь критическое — 47,0% опрошенных
уверены в его неукоснительном соблюдении.

В том, что белорусы всегда могут реализовать свое право на
свободу мнений, убеждений и их выражения убеждены лишь
18,8% участников опроса, а 76,4% респондентов с этим не со-
гласны. С этим связаны и оценки возможностей проявления граж-
данской активности в таких формах, как создание объедине-
ний, проведение собраний, иных публичных акций. Большин-
ство опрошенных считают, что не всегда (либо вовсе не) соблю-
даются права белорусских граждан на свободу ассоциаций
(64,9%), свободу собраний, митингов, шествий (67,8%).

Более половины опрошенных полагают, что всегда соблюда-
ются права белорусских граждан на образование, национальное
самоопределение и свободу вероисповедания. Мнения же отно-
сительно соблюдения права на равенство перед законом разде-
лились следующим образом. Крайних позиций — либо «соблю-
дается всегда», либо «не соблюдается» — придерживаются при-
мерно одинаковые группы (примерно по одной четверти масси-
ва). Полагают, что это право соблюдается не всегда, то есть мо-
жет соблюдаться, а может и нет, вдвое больше (около половины
опрошенных). Однако в отношении основополагающего принци-
па равенства перед законом такое положение едва ли можно
признать нормальным.

По поводу прав бытует известная присказка: «у кого больше
прав, тот и прав». Но возникает естественный и вечный вопрос:
а кто же виноват? Кто же виноват в том, что не соблюдаются
права большинства граждан? И ответ, казалось бы, очевиден...

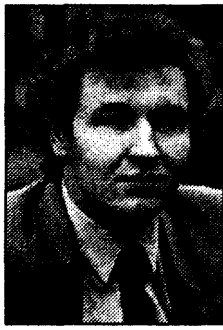
Исследование проводилось в рамках проекта «Развитие инфор-
мационной инфраструктуры рыночной экономики Беларуси», осу-
ществляемого НИСЭПИ при содействии Центра международного
частного предпринимательства (CIPE, США).

Красная Колонна

Из цикла «Частное мнение гражданина Старикевича»

Союз демократов с коммунистами — брак, заключенный в аду. Неприемлемость этого альянса как из моральных, так и из прагматических соображений, была очевидна изначально. Поэтому сейчас, когда он распадается на глазах, обсуждать было бы и вовсе нечего, если бы не одно «но».

Побочным эффектом этих странных игрищ стали попытки изменить отношение нормальной части общества к коммунистам. Нам начали объяснять, что они хоть и «красные», но в душе тоже приличные люди. Коммунистической идее стремятся придать респектабельность, чтобы ее носители были вхожи в приличные дома. Поэтому приходится вновь возвращаться к теме, которая давно исчерпана.

ДАЖЕ ЕСЛИ рассматривать эту ситуацию исключительно с позиции сегодняшнего дня, компартия в Беларуси не имеет права на существование, поскольку эта организация официально ставит своей целью ликвидацию государственности нашей страны. Возрождение СССР является приоритетной целью как КПБ, так и ПКБ. От классовой борьбы современные большевики тоже не отказались. Хотя разжигание классовой розни не менее преступно, чем религиозной, национальной или расовой.

Как угораздило наших демократов оказаться в одной связке с «красными», объяснить способна разве что психиатрия, но никак не политология. Воспаленное воображение либеральных политиков, страдающих редким сочетанием мании величия с комплексом неполноценности, рисовало греющие душу картины совместной борьбы против супостата. Все это сопровождалось навязчивым бредом о необходимости объединения всех имеющихся в наличии противников Лукашенко. Довершали эту параноидальную картину митинги, на которых бело-красно-белые флаги соседствовали с красно-зелеными.

Я не знаю, какие ощущения испытывали другие участники этих акций, поэтому скажу о своих. Для меня бело-красно-белый флаг — это историческая святыня нашего народа, а красно-зеленое полотнище — символ его палачей и поработителей. Даже просто находиться рядом с ним противно. Еще омерзительнее было видеть, как наши «столпы демократии» с заискивающим видом уступали место на трибуне коммунистическим лидерам, которые в одночасье стали чуть ли не главными защитниками гражданских свобод. Думаю, подобные чувства испытывал не я один.

СЕГОДНЯ правомерен вопрос: ради чего все это делалось? Чтобы присутствовать при бездарной сдаче вся и всех в ночь с 21 на 22 ноября 1996 года? Или чтобы участвовать в бесплодных посиделках осколков Верховного Совета тринадцатого созыва? А может быть, чтобы наблюдать, как коммунисты, изнеможенные от тягот оппозиционной жизни, один за другим возвращаются во властные структуры?

Впрочем, все это уже неважно.

Эти вещи останутся на совести пожилых идеалистов, которые ради будущего Беларуси «сотрудничали и с красными, и с малиновыми», при этом заявляя, что «их осознание национальной идеи и создает тот самый прочный фундамент для независимости». При этом «недостаточно информированного» журналиста Старикевича обвиняли в том, что, «сея раздор в рядах оппозиции» (то есть ставя под сомнение целесообразность союза с коммунистами), он помогает режиму Лукашенко. Нас рассудило время.

ПОДВОДЯ ИТОГИ деятельности так называемой «объединенной оппозиции», полезно обозначить роль коммунистов. Как известно, большинство из них перебежало к Лукашенко либо сразу после референдума, либо еще раньше. Оставшиеся быстренько соорудили себе по терновому венцу на брата и приняли новые правила игры.

Верховный Совет был доведен до состояния клинической смерти именно усилиями «красных»

Заклучались они в следующем. Как известно, единственное принципиальное разногласие коммунистов с Лукашенко заключалось в том, кто из них будет командовать парадом. Президент к тому времени за матерел и делиться властью ни с кем не предполагал. В свою очередь, коммунисты, помня о собственном первородном праве на возрождение социализма в обновленном СССР, тоже никак не соглашались ходить в подчиненных у вчерашнего директора совхоза.

Ясно, что проигравшие должны были заплатить за свое фиаско. В советские времена опальных чиновников отправляли в «ссылку» на какую-нибудь малопrestижную и не слишком хлебную должность. В нашем случае местом отбывания наказания стала оппозиция.

Мне абсолютно все равно, занимались коммунисты сознательным саботажем в антипрезидентских структурах или виной всему их природная бездарность. Важен результат. Тот же Верховный Совет доведен до состояния клинической смерти именно усилиями «красных».

ПОСКОЛЬКУ в оппозиционных кругах правилом хорошего тона стала полная амнезия, я позволю себе обратить внимание интересующихся на некоторые забавные совпадения. На очередном заседании в гостинице «Юбилейная», когда депутаты мучительно решали вопрос о том, признавать им себя Верховным Советом или нет, особо отличились двое: Станислав Шушкевич и Петр Кравченко. Первый всегда был абсолютным профаном в политике, чего нельзя сказать о втором. В характерной для себя вкрадчивой манере Кравченко (в то время социал-демократ, а еще ранее секретарь Минского горкома КПБ), используя ряд авторитетных мнений, объяснил присутствующим, почему делать этого никак нельзя. Вскоре после этого он отбыл в Токио в качестве посла режима, с которым еще вчера якобы был на ножах.

Заслуги Василия Новикова, по всей вероятности, оказались менее значительными. Ему обломился лишь скромный пост советника в Молдавии. Можно было бы и щедрее вознаградить очередного перебежчика: все-таки руководимая им партия на протяжении, считай, двух лет успешно вставляла палки в колеса всем оппозиционным начинаниям, в которых участвовала. Происходило это всегда по одному и тому же сценарию. Как только представители демпартий робко выдвигали какую-либо инициативу, связанную с конкрет-

ными действиями против Лукашенко, коммунисты тут же поднимали вой по поводу того, что для них это неприемлемо, и в целях сохранения единства нужно оставить все по-прежнему. Либералы, которые носились с идеей объединенной оппозиции как с писаной торбой, традиционно шли на поводу у «красных». Теперь последние наглядно демонстрируют свою верность идеалам свободы и борьбы с диктатурой.

Так что, постепенный исход коммунистов из оппозиции во властные структуры можно считать плановым. Эта ситуация действительно не парадоксальная, не скандальная, не интригующая, а совершенно естественная. Нет сомнений в том, что в новом статусе реальность ими будет отражаться и доходчиво, и ярко. Уж они не поленятся... Ведь зарабатывать на существование для каждого сегодня принципиально.

Всех остальных при этом держат за идиотов. Дескать, никто никакими принципами не поступался, все назначения инспирированы министерством иностранных дел чуть ли не в тайне от президента. От-

ходчивый Лукашенко, видимо, простил и забыл своих противников. Правда, доселе он в чрезмерном благородстве замечен не был. К слову, многократно обруганные Пазыняк и Наумчик до сих пор не на польских должностях числятся, а на белорусских границах находятся в списке «задержать при въезде-выезде».

НО ВЕРНЕМСЯ к Новикову. Слезы сострадания катятся из глаз, когда читаешь его откровения газете «Имя». Оказывается, человеку, всю свою сознательную жизнь просидевшему в партизанских и президиумах и потому более ничего не умеющему, в течение двух лет никто не

Когда на страницах изданий, ориентированных на демократические ценности, появляется коммунистическая пропаганда — это не свобода печати. Это свобода от ума

предложил ничего адекватного. Жить все это время ему приходилось за счет родни, хотя, насколько я информирован, руки, ноги и голова у секретаря ПКБ целы, чего уже достаточно, чтобы не быть иждивенцем. Но как же такая белая кость пойдет работать? Гораздо легче податься на содержание к Лукашенко.

Мало того, случай с Новиковым задержавшийся в оппозиции большевики пытаются использовать для шантажа. Уже запущена в обиход недвусмысленная угроза: если «жирные коты из ОГП» не начнут финансировать ПКБ, то и остальные коммунисты вспомнят, что они сплошь по своему менталитету созидатели, и перебегут к президенту, после чего президиум Верховного Совета лишится кворума. Хороши союзники.

Нет ничего проще, чем оправдать собственное предательство. Всегда под рукой найдутся веские доводы, мотивировки высокими целями и прочая шелуха. Но когда за коммунистов это начинают делать другие... То же «Имя» в предисловии к интервью Новикова пишет: «Коммунисты редко меняют свои убеждения. Это последовательность их стоит уважать. Так что пусть Новикова осуждают другие...»

Это уже даже не детская болель «левизны», а полная потеря ориентации в пространстве. Видимо, сказывается злоупотребление «Белым аистом» и прочими дарами молдавской земли. Как много нового все-таки можно узнать из газет: оказывается, Новиков не трус и предатель, а герой нашего времени.

НАШЕЙ либеральной прессе в этой связи разговор особый. То же «Имя» — случай уникальный, чтоб не сказать клинический.

Когда на страницах изданий, ориентированных на демократические ценности, появляется коммунистическая пропаганда — это не свобода печати. Это свобода от ума.

Так, Виктор Чикин для «Имени» — «свой мужик», последовательный коммунист, коммунист-обновленец, простой, человечный, высокий, вальяжный, спокойный, жизнелюб. Василий Новиков — милейший человек и последовательный коммунистический философ, сделавший выбор в пользу закона. Всеволод Янчевский — профессионал и практически неизбежно второй президент Беларуси. И так далее в том же духе.

Один из освоенных методов раскрыл сам Федута в ответе Пазыняку: «Сегодня Вы постеснялись написать об этом (кстати, вот уж чего не замечал за лидером БНФ, так это чрезвычайной стеснительности — А.С.), приходится дописывать за Вас». И дописывает по сей день. Хотя единственный человек, от имени которого Федута может что-либо провозглашать, это он сам. Кстати, когда он пишет о себе, иногда получается совсем неплохо: «На нас и так клейма негде навесить». С этим труд-но не согласиться.

Возможно, некоторым нравится витиеватый стиль изложения, характерный для отдельных партийных пропагандистов. Но не стоит забывать, что дерьмо, даже если оно выглядит как масло, все-таки остается дерьмом.

Последнее относится и в целом к «самой гуманной идее», людоедской сущности которой все еще пытаются придать привлекательный вид. Но коммунистам, как и фашистам, нет места в политическом спектре. На беспредельщиков, уничтоживших десятки миллионов невинных людей, нормы демократии не распространяются.

Порочны по сути уже сами дискуссии о том, является ли коммунизм злом. Те, кто сомневаются в этом, видимо, давно не бывали в Курапатах. И уж верхом кощунства являются утверждения, будто бы коммунистическая идея базируется на христианских ценностях, и вся беда в том, что ее исказили Сталин, Берия и прочие.

ГОВОРЯТ, что нынешнее поколение коммунистов не несет ответственности за злодеяния своих предшественников. Неправда. В советские времена от рядовых членов КПСС скрывались основные «подвиги» партии. Но после того, как информация о коммунистических преступлениях стала общедоступной, каждый, кто вступает в ряды этой партии, добровольно принимает на себя долю вины за массовые убийства и концлагеря. Коммунизм в нашем обществе существует не в виде абстрактной идеи, а во вполне конкретных формах своей реализации.

Поэтому аргументы типа «они же лично не расстреливали» теряют всякий смысл. Тем более, что эта партия ни в чем не раскаялась и ни от чего не отказалась. Все те же постулаты, что и восемьдесят лет назад, разве что в слегка подредактированном виде.

«Красная колонна» продолжает свою разрушительную деятельность в Беларуси. Она является составной частью тех сил, которые нацелены на уничтожение нашего государства. Это единственный принцип, от которого большевики не отступят никогда.

Александр СТАРИКЕВИЧ

Уладзімір Букоўскі: «У Беларусі ідэальная сітуацыя»

*З вядомым расійскім праваабаронцам Уладзімірам Букоўскім
гутарыць журналіст Зміцер Бартосік*

— Спадар Букоўскі, які ваш прагноз на бліжэйшую будучыню Расіі?

— Яшчэ ў 1993-м я пра гэта напісаў артыкул. Адзіны і непазбежны сцэнар, што мне бачыцца, як найбольш рэалістычны — гэта распад Расіі на некалькі дзяржаваў. Артыкул я напісаў адразу пасля рэферэндуму, на які я тады прыязджаў у якасці памочніка па просьбе ельцынскай каманды. Але апошні раз я тады з імі меў справу. Я зразумеў, што толку не будзе.

Вось паглядзіце на апошні крызіс і рэакцыю правінцыі. Многія рэгіёны замарозілі цэны і ўсталювалі мытны кантроль вакол сваіх абласцей. Гэта першы крок да незалежнасці. Палова суб'ектаў федэрацыі, якія былі донарамі, не плацяць падаткаў. І цалкам справядліва. Дарэчы, з гэтага пачалася амерыканская рэвалюцыя і вайна за незалежнасць. Але справа не ў сепаратысцкіх настроях губернатараў. Сама сітуацыя іх будзе прымушаць рухацца ў гэтым кірунку далей і далей. І Далёкі Усход, думаю, будзе першым.

Але ў гэтым ёсць плюсы і ёсць мінусы. Плюс у тым, што Расія ніколі не будавалася, як нармальна дзяржава, з фундамента да даху. Яе заўжды будавалі з даху, гэта значыць, з цэнтра. Ад баццохны-цара. Ну

не можа так жыць дзяржава ў XXI ст. Але мінус у тым, што мы не ведаем, як гэтыя кавалкі Расіі будуць упраўляцца. Бацькамі Махно ці парламентамі? Жыць у міры ці ваяваць? А калі ваяваць, дык якою зброяй? А хімічныя заводы, а ядзерныя прадпрыемствы? На гэтым шляху ёсць маса небяспекаў. Але што гэта непазбежны сцэнар развіцця Расіі — я вам гарантую.

— А што вы думаеце пра Беларусь? У нашым грамадстве зараз пануе нейкая дурная дэпрэсія.

— Між іншым, умовы ў Беларусі зараз ідэальныя, каб грамадскую думку разгайдаць. Менавіта зараз вам і ствараць незалежны, грамадскі рух, які скіне лукашэнкаўскую наменклатуру. А гэта прыйдзе. Паверце мне. У глыбіні гадоў усё гэта падаецца малаверагодным. А я ў 60-я гады ведаў, што савецкая сістэма скончыцца і што я гэта пачу, калі не заб'юць. Пройдзе якіх пяць гадоў і Лукашэнка гэты знікне, і ваша краіна будзе ўся кіпець. Калі не мае сэнсу вучыцца і працаваць, людзі ідуць на барыкады. Але, калі не будзе моцнай, грамадскай сілы, каб заняць гэты вакуум, дык вас чакае такое ж дзярмо, як у Расіі — ні то, ні сё, ні так, ні гэтак. Вашыя ўмовы, умовы пераследу, ідэальныя для таго, каб аддзяліць

авец ад козлішчаў. Каб зразу мець, з кім можна мець справу, а з кім ні ў якім разе. Толькі ў такой сітуацыі і нараджаюцца сапраўдныя лідэры. У вас чамусьці назіраецца нешта адваротнае. Звычайна палітычныя рухі раскоўваюцца пры дзяльбе здабычы, пры перамажэ. А вашыя пачалі распадацца, яшчэ нічога не дабіўшыся. Ну, гэта дурнота. Зараз самы час кавачы. Я ўпэўнены, што Лукашэнка больш за пяць гадоў не пратрымаецца. Зараз крызісы ў Расіі пойдучы адзін за адным. І пры такім раскладзе, калі ў Расіі крызіс, а ў вас у пяць разоў горш, каму ён у тым вакууме будзе патрэбны?

— А якой вам бачыцца ў нашай сітуацыі роля Захаду?

— О, на Захад не спадзявайцеся. Я тут жыў больш за дваццаць гадоў і магу ўпэўнена сказаць, што Захад ніколі нічога путнага не зробіў. Аднойчы яны пры Рэйгане і Тэтчар паднаціснулі, абанкруцілі Савецкі Саюз, але не дабілі да канца. Таму спадзявайцеся толькі на ўласныя сілы. На Захадзе калі будуць нейкія асобныя людзі, якія вам дапамогуць — слава Богу, скажыце «дзякуй». А на Захад, як такі... У іх сваіх праблемаў хапае. Таму на іх ніколі не разлівайце. Цвёрдзіцца Лукашэнка, яны яго прызнаюць. Разам з ягоным

«парламентом».

— Але з падзеннем лукашэнкаўскага рэжыму адносіны паміж нашымі краінамі пахаладнеюць...

— Сённяшняе маладое пакаленне расіянаў Захад не любіць. І справядліва. Такая ж нелюбоў будзе і ў беларусаў да Расіі. На жаль. Таму што Расія ў адносінах да Беларусі паводзіць сябе настолькі ж цынічна, як Захад у адносінах да Расіі. Але ведаеце, гэтыя рэчы праходзяць. Палякі нас вельмі не любілі, яны ненавідзелі рускіх. І цалкам слушна. Колькі іх дзялілі і акупавалі. Зараз ідэальныя адносіны. Калі вам хто дапамагаць будзе, то перш-наперш палякі. Я нядаўна гаварыў з іх прэм'ер-міністрам. Ён запытаў, што зрабіць для Расіі. Я яму кажу, не для Расіі. Вам зараз трэба ўсё для Беларусі рабіць. Вось там вы можаце дапамагчы рэальна. Расіі зараз нічым не дапаможаш. Беларусы вам шчыра сімпатызуюць. Блізкая нацыя, роднасныя мовы. Колькі вякоў у адной вупражцы. І ніхто іншы, як палякі, вам не дапаможа. Можа быць, яшчэ Літва. Але ў вашай сітуацыі, у якой добра бачна, дзе чорнае, а дзе белае, дабро не можа не перамагчы. Таму ў вас наперадзе пяць гадоў цяжкай працы. Але яна акупіцца спаўна.

Гутарыў Зміцер БАРТОСІК
(«Наша Ніва»)

Закат эры Бориса Ельцина

Немецкий журнал *Der Spiegel* пишет, что президент Ельцин всегда отличался потрясающим чувством опасности, умением мобилизоваться и решительностью действий.

Достаточно вспомнить его выход из агонизировавшей компартии, выступление с брони танка, подписание Беловежских соглашений или расстрел российского парламента в 1993 году. И вот сейчас, когда Россия балансирует на краю пропасти, а парламент навязал президенту кандидатуру Примакова на должность премьер-министра, Ельцин утратил работоспособность, как, впрочем, это бывало с ним и раньше. Однако теперь представляется сомнительным, чтобы он ещё раз смог собраться с силами. Все более очевиден распад психики 67-летнего президента. В то время, как его команда настаивает на том, что у Ельцина бронхит, его противники утверждают, что президент страдает болезнью Альцгеймера.

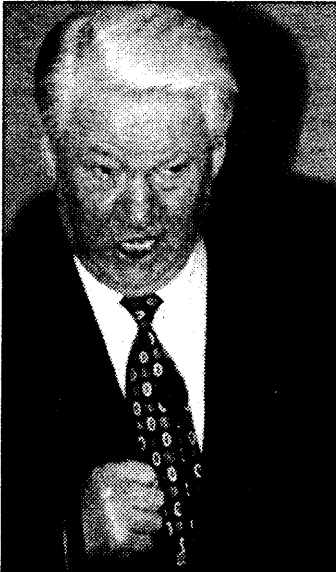
Эрозию своей власти Ельцин значительно ускорил импульсивными кадровыми перетасовками, считает *Der Spiegel*. Он успел отправить в отставку десятки министров, помощников, советников, руководителей спецслужб, руководствуясь почти исключительно принципом «лояльность важнее профессионализма». Близкий закат эры Ельцина чувствуют и зарубежные политики. И уже присматриваются к его возможным преемникам. Например, в сентябре во время своего визита в Москву президент США Клинтон впервые демонстративно пригласил для консультации в резиденцию американского посла в Москве губернатора Красноярского края отставного генерала Лебеда, лидера КПРФ Зюганова и председателя партии «Яблоко» Явлинского, пишет *Der Spiegel*.

Валерия ШАБАЕВА

Доллары променяли на колеса

Как выяснилось, экспорт поддержанных автомобилей из Германии в Россию за первое полугодие 1998 г. подскочил на 86% — до 19.000 машин на общую сумму 229 миллионов долларов.

Цифры сообщает Федеральное бюро статистики. Вот, оказывается, куда утекают миллионы долларов из России. Большие автомобили стали покупать и в странах Балтии — Эстонии, Литве и Латвии.

Итальянским домохозяйкам надоел бардак

Любому терпению рано или поздно приходит конец. На днях самообладание потеряли итальянские домохозяйки, которые пришли в бешенство от того, что в стране после окончания второй мировой войны сменилось уже 55-ое (!!!) по счету правительство. Сотни членов Национальной Федерации Домохозяек Италии прибыли в Рим для встречи с ведущими политиками. Для убедительности домохозяйки толкали перед собой коляски и несли транспаранты.

Статистика самых-самых...

Самые богатые библиотеки мира	(количество экземпляров книг)
1) Библиотека Конгресса США в Вашингтоне	29 млн.
2) Лондонская библиотека	20.303.000
3) Гарвард (США)	13.369.855
4) Нью-Йорк (США)	12.485.183
5) Российская Государственная библиотека в Москве	11.750.000
6) Университетская библиотека Йейла (США)	9.758.341
7) Румынская Библиотека в Бухаресте	9.397.260
8) Национальная библиотека Франции	9.000.000
9) Национальная библиотека Беларуси	7.500.000

Самые большие университеты	(количество студентов)
1) Парижский университет (Франция)	308.904
2) Калькуттский университет (Индия)	300.000
3) Бомбейский университет (Индия)	262.350
4) Университет в Мехико (Мексика)	261.693
5) Университет в Гвадалахаре (Мексика)	214.986
6) Университет в Буэнос-Айресе (Аргентина)	206.685
7) Университет в Риме (Италия)	184.000
8) Университет в Райастхане (Индия)	175.000
9) Университет в Висконсине (США)	154.260
10) Университет штата Нью-Йорк (США)	146.873
11) Белорусский Государственный университет	14.400

Подготовил
Евсей МАЛИНА

Надвигается демографическая катастрофа?

Население Земли достигнет шестимиллиардного рубежа в октябре 1999 года

Эти интересные данные привели в среду на пресс-конференции, состоявшейся в нью-йоркской штаб-квартире Объединенных Наций, сотрудники секретариата ООН, занимающиеся вопросами демографии. Знакомая журналистов с темпами прироста населения в мире, они отметили, что его численность нарастает стремительно. Так, с 1804 года, когда на всей Земле проживал 1 миллиард человек, прошло целых 123 года, прежде чем население удвоилось. Для взятия следующей «вершины» человечеству понадобилось уже 33 года, а с 1960 года прирост стал неуклонным. Сейчас в мире насчитывается 5,9 млрд. человек. Увеличение численно-

сти мирового населения происходит на фоне сокращения уровня фертильности (плодовитость, термин, которым демографы определяют способность зрелого организма воспроизводить потомство).

Сейчас фертильность составляет 2,7 родов на одну женщину, в то время как в пятидесятые годы этот показатель достигал 5. Однако специалисты не видят в этом противоречий. По их словам, рост населения планеты обусловлен улучшением социально-экономической ситуации в мире в целом, достижениями медицины и здравоохранения, отсутствием за последние десятилетия крупномасштабных войн и природных катаклизмов. Как

следствие этого, на Земле растет численность пожилых людей: в 1998 году в мире насчитывалось 66 млн. людей старше 80 лет и 135 тыс. столетних. К 2050 году 80-летних станет 370 млн., а проживших более века — 2,2 млн. человек.

Не так уж страшен для прироста населения и СПИД, отмечают демографы. По их данным, несмотря на то, что эта страшная болезнь в Африке, например, сокращает среднюю продолжительность жизни на 7 лет, только в Ботсване, где отмечен самый высокий уровень заболеваемости СПИДом, в предстоящие пятьдесят лет численность населения удвоится.

Уход ветерана

В возрасте 101 года скончался ветеран французского футбола Роже Эбрар. Эбрар регулярно следил за всеми футбольными соревнованиями. Во время недавнего чемпионата мира его пригласили в ложу для почетных гостей, но Эбрар был нездоров и не смог приехать. После триумфа французских футболистов он заявил, что «теперь может спокойно уйти из игры».

В Индии вводится смертная казнь за изнасилование

В Уголовный кодекс Индии вносятся изменения, согласно которым изнасилование будет караться смертной казнью.

Как сообщил журналистам министр внутренних дел страны Лал Кришна Адвани, правительство придерживается мнения, что за этот вид преступления должно быть самое суровое наказание.

Министр сказал, что центральное правительство уже одобрило соответствующие изменения в Уголовный кодекс и ознакомилось с точкой зрения правительства штатов по этому вопросу. Законопроект будет вынесен на рассмотрение парламента на зимней сессии, которая начнется в конце ноября.

Россия Каждый десятый – безработный

В России сейчас 8,5 миллиона безработных, что составляет 11,5% экономически активного населения.

Официально же число безработных составляет лишь 1.750.000 человек, или 2,5% трудоспособного населения. Об этом сообщила заместитель министра труда и социального развития РФ Марина Москвина.

В условиях сложившегося в стране экономического кризиса, за помощью к государству обращается лишь одна пятая часть безработных. Скрытая безработица в России, по официальным данным, составляет 4,5 млн. человек, на самом же деле — эта цифра приближается к 7-8 млн. человек, заявила г-жа Москвина.

В то же время она отметила, что самый низкий уровень безработицы в настоящее время приходится на Москву, где безработные составляют менее 1% трудоспособного населения. В регионах, где основную часть производства составляют предприятия текстильной, оборонной, угольной промышленности, безработица держится на уровне 7-8%.

По сообщениям
информационных агентств
подготовил
Михаил ГРИГОРЬЕВ

Гран Эдукадор

Уладзімір АРЛОЎ

Чылі ляжыць у баку ад звыклых для грамадзян Беларусі турыстычных і дзелавых маршрутаў, але калі вас якім-небудзь ветрам занясё ў Сант'яга, паспрабуйце адшукаць на адным з гарадскіх пляцаў помнік з надпісам «Гран Эдукадор», што ў перакладзе з гішпанскай значыць «Выдатны асветнік». Вашу ўвагу, напэўна, прыцягне і высечанае на помніку імя, у якім праз лацінку пачуецца не проста нешта славянскае, але і вельмі блізкае, нашчае — Ігнацыю Дамейка. Так, гэта сапраўды яшчэ адзін з тых беларусаў-літвінаў, якія воляю лёсу большую частку свайго жыцця мусілі бавіць далёка ад Дзвіны і Нёмана.

Зямны шлях Ігната Дамейкі пачаўся ў 1802 годзе ў маёнтку Мядзведка, што недалёка ад вядомага сваім замкам беларускага мястэчка Мір. Род Дамейкаў быў у сваяцтве з Верашацамі, тымі самымі, адкуль паходзіла апетая Адамам Міцкевічам Марыя. Сардэчнае сяброўства звязвала Ігната і з геніяльным паэтам, і з яго каханай.

З **МІЦКЕВІЧАМ** Дамейка пазнаёміўся ў Віленскай *alma mater*. Якраз будучы аўтар «Пана Тадэвуша» і «Дзядоў» і ўвёў свайго новага сябра ў таемнае патрыятычнае таварыства філаматаў, што атрымала назву ад грэцкага *philomathes* (той, што імкнецца да ведаў). Гэтае слова найлепей характарызавала Ігната, што заўсёды быў гонарам сваіх прафесараў і закончыў прыродазнаўчае аддзяленне ўніверсітэта са ступенню магістра філасофіі. Выкладчыкі прарочылі яму кар'еру вучонага, аднак у жандарскіх кабінетах ужо нарадзілася «Секретное дело о студентах Виленской академии и Свислочской гимназии, подозреваемых в принадлежности к тай-

Беларус Ігнат Дамейка, імя якога ў Чылі ведае кожны школьнік.

ным грамадствам», дзе Дамейка фігураваў у спісе найбольш небяспечных нелегалаў.

Камеры Ігната і Адама Міцкевіча ў віленскім кляштары базильянаў аказаліся побач. Праз шмат гадоў Дамейка напіша ў сваіх мемуарах: «Уначы мы падкуплялі вартавых, і яны дазвалялі нам сустрэцца. Мы сыходзіліся ў камеры ў Адама і да самага світання бавілі час гутаркамі...» Атмасфера тых начных спатканняў увекавечаная на старонках «Дзядоў», дзе Дамейка паказаны ў вобразе Жэготы (гэта было яго канспірацыйнае імя).

У адрозненне ад высланых углыб імперыі сяброў Ігнату «пашанцавала» крыху больш: ён апынуўся пад наглядом паліцыі ў маёнтку Заполле пад Лідай, дзе прысвячаў свой час прыродазнаўчым даследам. У 1830-м Польшча, а ўслед за ёй Беларусь зноў паўсталі. «Ушел с шайкой мятежников», — паведамляюць пра Дамейку жандарскія дакументы.

НЕ ПАДТРЫМАНАЕ сялянствам паўстанне было асуджанае на паразу. Былы філамат пасяліўся ў Парыжы, дзе, між іншым, прысутнічаў на вянчанні Адама Міцкевіча з Цалінай Шыманоўскай.

«Шукаю і не знаходжу суцяшэння ў кнігах і навуках», — выводзіць рука Дамейкі ў адным з парызскіх лістоў, датаваных 1833 годам. Напэўна, малады эмігрант не зусім шчыры, бо ў гэты самы час ён слухае лекцыі ў Сарбоне, а потым на выдатна заканчвае Вышэйшую горную школу. Хапае часу і на тое, каб перапісаць Міцкевічу рукапіс «Пана Тадэвуша».

Вяртанне на радзіму абяцае альбо Сібір, альбо турэмную камеру, і з рэкамендацыямі парызскай прафесуры Дамейка сядзе на карабелі, што бярэ курс на нядаўна вызваленнае ад каланізатараў Чылі. Напачатку высокаадукаваны беларус чытае курс мінералогіі ў Горнай школе горада Кікімба, дзе пад яго кіраўніцтвам будуць першую горную лабараторыю і арганізоўваюць метэаслужбу.

Энцыклапедычныя веды і прадпрымальнасць Дамейкі робяць ягонае імя вядомым у сталіцы. Разам з пасадай прафесара мінералогіі ён атрымлівае кафедру ў Нацыянальным універсітэце ў Сант'яга, а ў 1867 годзе яго выбіраюць рэктарам.

Заўсёды, нават ужо ў вельмі паважным веку, Дон Ігнацыю, як яго называлі ў Чылі, быў бясконца далёкі ад вядомага тыпу кабінетнага вучонага. Ён засноўвае мінералагічны і этнаграфічны музеі, адчыняе некалькі бібліятэк, узначае будаўніцтва ў Сант'яга водаправода. Шэсць разоў экспедыцыі на чале з Дамейкам перасякаюць Анды і Кардыльеры.

Доўгія месяцы дон Ігнацыю жыве сярод амаль не кранутых цывілізацыяй плямёнаў Араўканіі. У выніку яго навуковых росшукаў адкрыты шэраг невядомых раней мінералаў, раслінаў і прадстаўнікоў фауны, якія былі названыя імем вучонага: славуца чылійскага салетра *Amonites Domeykanus*,

мінерал дамейкіт, выкапневы слімак *Nautilus Domeykus*, фіялка *Viola Domeykiana*...

П **ЯРУ ДАМЕЙКІ** належыць звыш 130 навуковых працаў, што выйшлі на шматлікіх мовах і прынеслі аўтару сусветную славу і званне ганаровага сябра дзесяткаў навуковых таварыстваў Еўропы і Амерыкі. У дні, калі ён развітваўся з Нацыянальным універсітэтам, чылійскія газеты змясцілі афіцыйнае паведамленне, дзе гаварылася: «Дон Дамейка быў больш, чым прафесарам — ён быў у Чылі апосталам навуку». Тут няма юбілейнага перабольшвання. Ён стаў ля вытокаў некалькіх навуковых школ, быў стваральнікам новай сістэмы вышэйшай адукацыі. У гонар нашага земляка ўрад Чылі выпусціў памятную медаль. Яму была прызначаная самая высокая ў краіне пенсія.

У 1884-м, за пяць гадоў да свайго смерці ў Сант'яга, Дамейка зрабіў падарожжа на зямлю юнацтва. Апошні жывы філамат і ганаровы грамадзянін Чылі сустрэў на радзіме ветлівую абыякавасць.

Сёння імя Дамейкі мае шахцёрскі горад у Чылі. На геаграфічных картах Лацінскай Амерыкі можна знайсці вулканічны горны ланцуг — Кардыльеры Дамейкі. Імем дона Ігнацыю ганарыцца адна з найбуйнейшых бібліятэк сталіцы Аргенціны — Буэнас-Айрэса.

Апошнім часам на радзіме Гран Эдукадора таксама працуюць. Колькі гадоў таму лідска раённыя ўлады прынялі пастанову пра кансервацыю падмурка панскага дома ў Заполлі, а таксама пра ўсталяванне памятнага знака і стварэнне школьнага музея. Не выключаю, што некалі пасля шматлікіх узгадненняў з рознымі «вертыкалямі» імя Дамейкі прысвоіць якой-небудзь вясковай бібліятэцы.

Даты і лёсы

30 кастрычніка

1905. У час Кастрычніцкай усерасійскай стачкі Рэвалюцыйны камітэт Мазыра ўзяў уладу ў свае рукі. Утварылася Мазырская рэспубліка, якая праіснавала да 7 лістапада.

1918. Славакія, Чэхія і Маравія аб'ядналіся ў адну дзяржаву — Чэхаславакію.

1938. Знакаміты кінарэжысёр Орсан Уэлс (*на здымку*) учыніў адну з найбольш скандальных містыфікацый у гісторыі журналістыкі. Адна з нью-йоркскіх радыёстанцый перадала экстраннае паведамленне пра высадку на тэрыторыі ЗША машынаў з космасу. Запрошаны ў студыю навуковец супакоіў аўдыторыю сцвярджэннем, што разумныя іншапланетныя істоты не могуць быць агрэсіўнымі, але рэпарцёры з месца падзеяў перадалі, што марсіяне знішчаюць людзей і амерыканскія войскі не могуць іх спыніць. Пачалася паніка, адзін з слухачоў памёр ад разрыву сэрца, людзі кінуліся хавацца ў лясах. Уладам давялося спыніць трансляцыю і абвесціць, што гэта была інсцэніроўка рамана Герберта Уэлса «Вайна светаў».

1988. У Мінску (ля Усходніх могілак і ва ўрочышчы Курапаты) адбыўся першы масавы несанкцыяваны мітынг дэмакратычнай грамадскасці, прысвечаны ўшанаванню памяці рэпрэсаваных. Міліцыя і спецслужбы разагналі мітынг ля могілак з дапамогай дубінак і слэзатэчывага газу.

1988. У памяшканні адной з паўднёвакараэйскіх фабрык адбылася буйнейшая ў гісторыі шлюбная цырымонія: кіраўнік вядомай секты Мун злучыў рукі і сэрцы 6.516 парам, якія ён сам выбраў па фотаздымках.

1993. У дзень 50-годдзя свайго шлюбу з цудоўнай актрысай Джульетай Мазіна памёр вялікі італьянскі рэжысёр Федэрыка Феліні (*на здымку*).

31 кастрычніка

«На Лукаша — дзеўка наша!» У дзень святаго **Лукі гулялася асабліва шмат вяселляў. Сваім патронам св.Луку лічылі іканапісцы: «Багоў не сеюць, не аруць, іх людзі малююць».**

1823. Нарадзіўся этнограф і пісьменнік Павел Шпілеўскі, першы перакладчык на рускую мову беларускіх казак і паданняў.

1888. Шатландскі вынаходнік Джон Данлап запатэнтаваў надзіманьня шыны для ровара.

1905. Царскія войскі разагналі ў Віцебску, Полацку і Смаргоні дэманстрацыі і мітынгі, якія патрабавалі дэмакратычных свабодаў. У Мінску быў расстраляны мітынг на Прывакзальнай плошчы (каля 100 чалавек забіта і некалькі соцень паранена). Тым не менш улады выканалі адно з патрабаванняў мітыngu — вызвалілі з мінскай турмы палітычных зняволеных. Губернатар П.Курлаў, які санкцыяваў расстрэл, неўзабаве быў зняты з пасады.

1940. Скончылася паразай Германіі «бітва за Вялікабрытанію» — два месяцы няспынных авіяналётаў, якія павінны былі прымусіць брытанскі ўрад заключыць мір з Гітлерам. Каралёўскія ВПС страцілі 915 самалётаў, але Люфтвафе — 1.783.

1 лістапада

1893. Памёр ад нервовага знясілення вялікі польскі мастакарамантык Ян Матэйка, удзельнік паўстання 1863 г., аўтар эпічных палатнаў «Грунвальдская бітва», «Баторый пад Псковам», «Люблінская унія». Нягледзячы на хворы страўнік, у апошнія месяцы працаваў амаль без сну і ежы, толькі піў чорную каву ды паліў. Створаны ў гэты час «Аўтапартрэт» нагадвае абраз: ад усяго грэшнага цела засталіся амаль адныя вочы.

1892. Нарадзіўся Аляксандр Аляксандравіч Алёхін (*на здымку*) — 4-ы чэмпіён свету па шахматах.

1911. Першая бамбардзіроўка з самалёта: італьянскі лётчык Джуліо Гавоці скідаў ручныя гранаты на турэцкія ўмацаванні блізу Трыпалі (Лівія).

1961. У адпаведнасці з рашэннем XXII з'езда КПСС (прынятым аднагалосна 30 кастрычніка) цела Сталіна вынеслі з Маўзалея і пахавалі ля Крамлёўскай сцяны (зальаты гузікі на мундзіры генералісімуса памянjalі на латунныя).

2 лістапада

Дзень памяці продкаў (Дзяды).

1906. Дзень нараджэння знакамітага на ўвесь свет італьянскага кінарэжысёра Лукаіна Вісконці (*на здымку*).

1923. Рада і ўрад БНР пераехалі з Каўнаса ў Прагу.

1923. У СССР, у тым ліку і ў БССР, былі створаныя Аб'яднаныя дзяржаўныя палітычныя ўпраўленні (АДПУ), якія атрымалі права без суда расстрэльваць або накіроўваць у канцлагер асоб, прызнаных імі вінаватымі ў нелаяльных да рэжыму паводзінах.

1938. Венгрыя анексавала частку Славакіі і Закарпацкую Украіну.

1948. Нарадзіўся саліст і клавішнік вядомага рок-гурта *Emerson, Lake and Palmer* Кейт Эмерсан. Не выступае з таго часу, як на адным з канцэртаў, заўсёды багатых на блюзэрства і розныя спецэфекты, пакалечыў рукі ад выбуху клавітуры.

1963. Амерыканскія археолагі знайшлі рэшткі паселішча вікінгаў: тыя пераплылі Атлантыку на некалькі стагоддзяў раней за Колумба.

Падрыхтаваў **Юрась БАРЫСЕВІЧ**

30 октября

День политзаключенного

Сначала обратимся к истории. В 1974 году несколько советских политзаключенных мордовских и пермских лагерей впервые провели День политзаключенного. В этот же день (30 октября) члены инициативной группы защиты прав человека организовали в Москве пресс-конференцию, на которой раздали иностранным корреспондентам письма заключенных. Вел пресс-конференцию академик Андрей Сахаров.

Впоследствии «День политзаключенного» стал традиционным. Политзаключенные СССР отмечали его коллективными протестами и голодовками. Они требовали признать статус политзаключенных, содержать их отдельно от уголовных преступников, отменить принудительный труд и ограничения в переписке, передачах и свиданиях с родственниками и друзьями и разрешить регистрацию браков в местах лишения свободы. Кроме того, политзаключенные выдвигали

требования предоставить им возможности для творческой работы.

В 1975 году на пресс-конференции в Москве был оглашен разработанный в лагерях проект статуса политзаключенного. В этот день в 1976 году в традиционных голодовках приняли участие 60 человек. С 1978 года стал издаваться «Список политзаключенных СССР». Первый «Список» сохранил 325 страниц. В нем было поименное перечисление всех известных политзаключенных, с указанием их возраста, даты ареста, срока заключения и т.д. 30 октября 1987 года этот день впервые был отмечен не только акциями протеста в лагерях, но и уличными демонстрациями. В 1990 году в «День политзаключенного» в Москве на Лубянской площади был открыт памятник советским политзаключенным — так называемый «Соловецкий камень».

К сожалению, политзаключенные — явление не только

Советского Союза. В этом отношении Республика Беларусь стала продолжательницей «славных» традиций СССР. На фоне демагогии о правовом государстве и торжественном обсуждении положений с правами человека в палате представителей у нас бдительно следят за правами человека, но... только одного, очень известного в стране человека.

Вся правоохранительная система и КГБ защищают не гражданина и государство, а власть и систему от «нечестных» граждан. Методы «работы», профессионализм и уровень культуры (не говоря о правовой культуре) многих сотрудников таких органов не выдерживает никакой критики. Но у обывателя теоретически есть шансы восстановить справедливость в неравной борьбе с различными расплодившимися в последнее время организациями, получившими возможность вести следственную деятельность. Однако у поли-

тического заключенного или того, с кем власть сводит счеты, таких шансов нет. Шансов на объективное судебное разбирательство у них тоже нет. Любое служебное рвение следователя в таких «делах» будет только поддержано начальством, а различные нарушения в ходе следствия и неоправданно длительное содержание под стражей до суда не будут замечены. Прокурор подпишет любое обвинительное заключение. Какой приговор заказан сверху — такой и будет вынесен.

«Политическим» самостоятельно бороться за свои права и справедливость очень сложно. Они могут и должны рассчитывать на помощь извне. Поэтому мы не должны забывать, что А.Шидловский, А.Климов, В.Кудинов и другие политзаключенные в Беларуси нуждаются в нашей помощи и помнить о них нужно не только в День политзаключенного.

Владимир МИХЕЕВ

7 ТЫДЗЕНЬ

НАВІНЫ

30 кастрычніка 1998 г., № 117 (509)

ПАНЯДЗЕЛАК

2 лістапада

БТ
06.30, 07.10 Добroe утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.30 Новости. **08.10** Резонанс. **09.10** Телебарометр. **09.25** Потребительская корзина. **09.40, 19.15** «Сегодня с вами...» **10.15** Здоровье. **10.40** «Некраса». **11.15, 18.10** «Династия-2. Семья Колби». **12.00** Теленавигатор. **12.25** «А музыка звучит...» **13.15** «Зима в сердце». Х/ф. **15.15** Видеокурс немецкого языка. **15.35** Мультфильм. **15.45** Родное слово. **16.15** Родовод. **16.25** Регион. **17.10** Концертный сезон. **17.40** Гости в дом. **18.55** Белорусский хит-парад. **19.50** Третий тайм. **20.25** «Понедельник с «Христофором». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** Событие. **21.55** Открытие IV Международного музыкального фестиваля «Золотой шлягер-Могилев'98».

лев'98». **ОРТ**
05.00 «Доброе утро». **08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.05** Новости. **08.15, 15.55** «Жестокий ангел». **09.20** Здоровье. **09.50** Поле чудес. **10.50** Домашняя библиотека. **11.15** «Вместе». **14.15** «Новые приключения Синдбада». **14.55** Звездный час. **15.30** ...До шестнадцати и старше. **17.15** Угадай мелодию. **17.45** Час пик. **18.00** «Человек в маске». **18.45** «На ножах». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.35** Погода. **20.45** «Горец». **21.50** «Взгляд». **22.45** «Железная пята олигархии». Х/ф. **00.35** Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. **08.15, 18.30, 22.45** Дежурная часть. **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Мультфильмы. **15.30** «Первые поцелуи». **16.30** «Башня». **16.55** «Хлеб, любовь и фантазия». Х/ф.

АЎТОРАК

3 лістапада

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости. **08.10, 19.15** «Сегодня с вами...» **08.45** Потребительская корзина. **09.15** Премьеры песни. **09.30** Четвертое измерение. **09.55** Телевизионный Дом кино. **10.25** Спектакль «Вчера, сегодня, завтра...» **11.15, 18.05** «Династия-2. Семья Колби». **12.00** Турбоектив. **12.25** Бездельник. **13.15** «Руслан и Людмила». Х/ф. 1-я с. **14.30** Автопарк. **14.40** «Макаенка, 9». **15.10** Видеокурс английского языка. **15.35** Рассказы о цирке. **16.15** Музыкальный антракт. **16.25** Уроки Н.Новожиловой. **17.10** «Когда меня не станет». Д/ф. **17.30** Многоголосие. **18.50** Белорусский хит-парад. **19.50** Музыкальный салон. **20.25** «Спикерхата». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** Событие. **21.55** «Золотой шлягер-Могилев'98». **00.05** Меж-

дународные спортивные новости. **ОРТ**
05.00 «Доброе утро». **08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25** Новости. **08.15, 15.55** «Жестокий ангел». **09.20** «Взгляд». **10.20** Смахопанорама. **10.50** Домашняя библиотека. **11.15** «Вместе». **14.15** «Новые приключения Синдбада». **14.45** Счастливый случай. **15.30** ...До шестнадцати и старше. **17.15** Угадай мелодию. **17.45** Час пик. **18.00** Тема. **18.45** «На ножах». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.35** Погода. **20.45** «Затерянный в Сибири». Х/ф. **22.50** «Русский бал в Париже».

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. **08.15, 18.30, 22.45** Дежурная часть. **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Сказочный полдень. **15.30** «Первые поцелуи». **16.30** «Башня». **16.55** «Весна на Заречной улице». Х/ф. **18.40** История одного события.

СЕРАДА

4 лістапада

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.40, 22.25 Новости. **08.10, 19.55** «Сегодня с вами...» **08.45** Потребительская корзина. **09.15** Станция «Академия наук». **09.30** Видеокурс английского языка. **09.55** Многоголосие. **10.25** Музыка без границ. **11.10** Видимо-невидимо. **12.10** Око. **12.30** «А музыка звучит...» **13.10** «Руслан и Людмила». Х/ф. 2-я с. **14.20** Поэтические новеллы. **14.40** Параграф. **15.10** Видеокурс немецкого языка. **15.30** «5 х 5». **16.00** Пограничье. **16.30** Судьба моя и надежда. **17.10** Белорусский хит-парад. **17.15** Монолог. **17.45** «Силился мне сад». Д/ф. **18.00, 22.40** «Золотой шлягер-Могилев'98». **20.30** «Киностружка». **20.45** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** Событие. **21.55** Королевская охота. **00.20** Тем-

ная комната. **ОРТ**
05.00 «Доброе утро». **08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20** Новости. **08.15, 15.55** «Жестокий ангел». **09.20** Тема. **10.15** В мире животных. **10.50** Домашняя библиотека. **11.15** «Вместе». **14.15** «Новые приключения Синдбада». **14.45** Зов джунглей. **15.05** Детские анекдоты. **15.30** ...До шестнадцати и старше. **17.20** Угадай мелодию. **17.50** Час пик. **18.05** Человек и закон. **18.50** «На ножах». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.35** Погода. **20.45** «Отец невесты-2». Х/ф. **22.50** «Убийства по частным объявлениям». Д/ф.

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. **08.15, 18.30, 22.40** Дежурная часть. **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка... **10.00, 16.00, 19.00, 23.00** Вести. **15.15** Мультфильмы. **15.30** «Первые поцелуи». **16.30** «Башня». **16.55** «Со-

18.40 История одного события. **19.30** Подробности. **19.45** Любовь с первого взгляда. **20.15** «Афоня». Х/ф. **21.50** Акна матата.

КУЛЬТУРА
07.00, 11.35, 23.20 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** Мультфильм. **08.35** Обзор жизни. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05, 21.05** «Состоятельность». Х/ф. **10.00** «Царская ложа». **11.40** Откуда музыка берется? **12.00, 13.45** Спектакль «Уходя, оглянись». 1-2-я с. **13.29, 19.29** Азбука. **14.45** «Без визы». **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** Академия спорта. **16.30** Парижский журнал. **17.05** «2003». **17.10** Из жизни уголовного розыска. **17.30** «Вокзал мечты». **17.55** Вижу цель! **18.20** «Михаил Цехановский. Драматическая графика». Д/ф. **08.20** Вижу цель! **08.45** Гончар из деревни Располово. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Прикосновение руки». Х/ф. **10.40** «Мелодии и ритмы прошлых лет». **11.10** Академия спорта. **11.40** «Девушка моей мечты». Х/ф. **13.15** «Без визы». **13.29, 19.29** Азбука. **13.45** «Российский курьер». **14.25** Поклонникам Терпсихоры. **14.35** «Осенние портреты». **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Страницы жизни и творчества». **17.05** «2003». **17.10** Ортодокс. **17.25** Ноу-хау. **17.35** Театру на Юго-Западе 20 лет. **18.30** «Свой голос». Д/ф. Ч.1-я. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Поэтические позвонки». **20.05**

19.30 Подробности. **19.45** «Аншлаг». **20.20** «Начальник Чукотки». Х/ф. **21.55** «Пси фактор». **КУЛЬТУРА**
07.00, 11.35, 23.20 Программа передач. **07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** «Михаил Цехановский. Драматическая графика». Д/ф. **08.20** Вижу цель! **08.45** Гончар из деревни Располово. **09.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** «Прикосновение руки». Х/ф. **10.40** «Мелодии и ритмы прошлых лет». **11.10** Академия спорта. **11.40** «Девушка моей мечты». Х/ф. **13.15** «Без визы». **13.29, 19.29** Азбука. **13.45** «Российский курьер». **14.25** Поклонникам Терпсихоры. **14.35** «Осенние портреты». **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Страницы жизни и творчества». **17.05** «2003». **17.10** Ортодокс. **17.25** Ноу-хау. **17.35** Театру на Юго-Западе 20 лет. **18.30** «Свой голос». Д/ф. Ч.1-я. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Поэтические позвонки». **20.05**

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Ее звали Никита». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** Вчера в «Итогах». **10.15** Куклы. **10.35** Итоги. Ночной разговор. **11.20** Старый телевизор. **13.25** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.10, 22.30** Сегоднячко. **15.15** «Возвращение на планету Обезьян». **15.45** «Зена — королева воинов». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **18.55** «Сибириада». Х/ф. **20.10** «Криминальная Россия. Современные хроники». **20.35** «Итоги». **21.40** «Скорая помощь». Х/ф. **23.10** Сегодня в полночь. **23.35** Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Милый, дорогой, любимый, единственный...» **10.10** «Праздник Нептуна». **10.55** «Страна глухих». **12.50** «Влюблен по собственному желанию». **14.15** «Поговори на моем языке». **14.30** «Баллада о доблестном

Вспомыная конкурс им. П.И.Чайковского. **20.45** После новостей... **21.05** «Прикосновение руки». Х/ф. **22.35** «Театр одного художника».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10, 21.40** «Скорая помощь». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** Герой дня без галстука. **09.40** «Бременские музыканты». **10.00** Своя игра. **10.30** «Русский век». **11.20** Старый телевизор. **13.25** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.10, 22.30** Сегоднячко. **15.15** «Возвращение на планету Обезьян». **15.45** «Зена — королева воинов». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Сибириада». Х/ф. **20.15** «Криминальная Россия. Современные хроники». **20.40** Куклы. **23.10** Сегодня в полночь. **23.35** Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 1-я с. «Кошмар на улице С.»

тного зала. **20.45** После новостей... **22.50** Видеопоэзия.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** Футбольный клуб. **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Пустельга». Х/ф. **10.40** «Среда». **11.20** Старый телевизор. **13.25** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.10** Сегоднячко. **15.15** «Ну, погоди!» **15.45** «Зена — королева воинов». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.35** Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва) — «Интер» (Милан). **20.35** Герой дня. **21.35** Футбол. Лига чемпионов. «Динамо» (Киев) — «Арсенал» (Лондон). **23.35** Сегодня в полночь. **00.00** «Байки из склепа». **00.20** Дневник Лиги чемпионов.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Менты. Улицы разбитых фонарей». 2-я с. «Попутчик». **09.55** «Необычайные приключения мистера Вес-

рыцаре Айвенго». **16.00** «На всю оставшуюся жизнь...» **17.10** «Тревожный месяц вересень». **18.40** «Куда он денется!» **20.10** «Менты. Улицы разбитых фонарей». 1-я с. «Кошмар на улице С.» Режиссер Александр Рогожкин. **21.10** «Семь дней после убийства». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Китайская шкатулка». Д-17. **11.20** «Когда-то они были воинами». Д-17. **13.00** К 70-летию премии «Оскар». Лучшие актеры. Ч.2-я. **13.25** «Неспящие в Сизтле». Д-13. **15.10** «Один дома-2». С. **17.10** «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 1-я с. **17.55** «Юнга и модель». Д-13. **19.25** «К северу от Аляски». Д-13. **21.25** «Койот». Д-17. **23.05** «Братство справедливых». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Еще неделя позади... **06.30, 14.10** Урок бодибилдинга. **06.45, 11.10** Аэробика. **07.10** Шахматное обозрение. **07.40** Power week - не-

10.05 «Тревожный месяц вересень». **11.35** «Куда он денется!» **13.00** «Жеребенок». **13.20** «Семь дней после убийства». **14.50, 16.00** «На всю оставшуюся жизнь...» 1-я и 2-я с. **17.10** «Гражданин Убегающий». **17.50** «Даниил - князь Галицкий». **19.25** «Менты. Улицы разбитых фонарей». 2-я с. «Попутчик». **20.20** «Покаяние». 2 серии. **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 18.20** «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 1-я с. **20.10** «Календарь «Мира кино». Збигнев Цибульский. **10.30** Страна на кинокарте мира: Польша. **11.35** «Юнга и модель». Д-13. **13.05** «К северу от Аляски». Д-13. **15.05** «Койот». Д-17. **16.45** «Ангел». Д-17. **19.15** «Молодые львы». С. **21.55** «Вынужденная свадьба». Д-13. **23.30** «Один против мафии». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.10 Программа передач. **06.05, 14.10** Урок шахмат. **06.20,**

та в стране большевиков». **10.50** «Даниил - князь Галицкий». **12.25** «Покаяние». 2 серии. **14.50, 16.00** «На всю оставшуюся жизнь». 2-я и 3-я с. **17.10** «На своей земле». **18.45** «Менты. Улицы разбитых фонарей». 3-я с. «Инферно». **19.40** «Скорлупа». 2 серии. **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 18.25** «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 2-я и 3-я с. **10.25** «Ангел». Д-17. **11.55** «Молодые львы». С. **14.40** «Вынужденная свадьба». Д-13. **16.15** «Прямо над головой». Д-13. **19.15** «Пир в полночь». Д-13. **21.00** «Месье ястреба». Д-17. **22.40** «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 20.55 Программа передач. **06.05, 13.50** Урок тенниса. **06.20, 11.10** Аэробика. **06.45, 10.40** «Рядом». **07.05** Футбол. Чемпионат Англии. **08.00, 11.00, 14.05, 20.45** Новости. **08.10** Футбол. Чемпионат Испании.

ЧАЦВЕР

5 лістапада

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 23.45 Новости. **08.10, 19.15** «Сегодня с вами...» **08.45** Потребительская корзина. **09.10** Усадьба. **09.35** Судьба моя и надежда. **10.00** Телебон. **11.15, 18.10** «Династия-2. Семья Колби». **12.00** «Вечный двигатель». **12.25** Королевская охота. **13.15** «Пеппи Длинный чулок». Х/ф. 1-я с. **14.20** Зорная ростань. **15.10** Видеокурс английского языка. **15.35** Рассказы о цирке. **16.15** Мультфильм. **16.25** Окружающая среда. **17.10** «Линия продолжается...» **17.40** Концертный сезон. **18.55** Белорусский хит-парад. **19.50** Криминальная хроника. **20.10** Сделано в Беларуси. **20.30** «Отбой». **20.45** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.40** Событие. **21.55** «Золотой шлягер-Могилев'98». **23.15** «Крок».

23.55 Акколада. **ОРТ**
05.00 «Доброе утро». **08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40** Новости. **08.15, 15.55** Серилал «Жестокий ангел». **09.20** Человек и закон. **10.05** Клуб путешественников. **10.50** Домашняя библиотека. **11.10** «Вместе». **14.15** «Новые приключения Синдбада». **14.45** Классная компания. **15.05** Умники и умницы. **15.30** ...До шестнадцати и старше. **17.20** Эти забавные животные. **17.50** Час пик. **18.10** «В поисках утраченного». **18.50** «Волшебная сила искусства». Х/ф. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.35** Погода. **20.45** «Ты у меня одна». Х/ф. **22.40** КВН-ассорти. **23.10** «В тихом доме — на ножах».

РОССИЯ
06.00, 08.30 Доброе утро, Россия. **08.15, 18.30, 22.45** Дежурная часть. **08.55** Товары — почтой. **09.00** «Санта-Барбара». **09.45** Музыка, музыка...

10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. **15.15** Сказочный полдень. **15.30** «Первые поцелуи». **16.30** «Башня». **17.00** «Исчадие ада». Х/ф. **18.40** История одного события. **19.30** Подробности. **19.45** «Два рояля». **20.30** «Грязные танцы». **20.55** «Самозванцы». **21.55** «Притворщик».

КУЛЬТУРА
17.00 Новости. **17.05** «2003». **17.10** «Российский курьер». **17.50** Новое кино. **18.15** «Личное дело». **18.40** Поклонникам Терпсихоры. **18.55** «Последний автограф». Глава 6-я. **19.15** Чудо-сказка. **19.29** Азбука. **19.30, 23.00** Новости культуры. **19.50** «Время музыки». **20.20** «Осенние портреты». **20.45** После новостей... **21.05** «Двадцать один день». Х/ф. **22.20** «Про метеога». **22.30** Джозофрения. **23.20** Программа передач.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10, 21.40** «Скорая помощь». **09.00, 11.00,**

13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. **09.15** «Хороший человек в Африке». Х/ф. **10.45** Мультфильм. **11.20** Старый телевизор. **13.25** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.10, 22.30** Сегоднячко. **15.15** «Ну, погоди!» **15.45** «Зена — королева воинов». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Фильм-репортаж «Сердце Ельцина». **19.30** «Сибириада-II». Х/ф.

У Польшчу – на танках

Спаборніцтвы ў стральбе і ваджэнні танкаў і баявых машынаў пяхоты (БМП) паміж экіпажамі беларускага войска і Войска Польскага прайшлі днямі ў Варшаўскай ваеннай акрузе.

З візітам у 1-й танкавай брыгадзе пабывала дэлегацыя 6-й асобнай механізаванай брыгады 28-га армейскага корпуса Узброеных Сілаў Беларусі. Спаборніцтвы працягваліся ўвесь дзень і завяршыліся толькі ноччу. Палякі лепш стралялі і вадзілі танкі, беларусы лепей спраўляліся з БМП.

БелаПАН

«Асеннія дарогі-98»

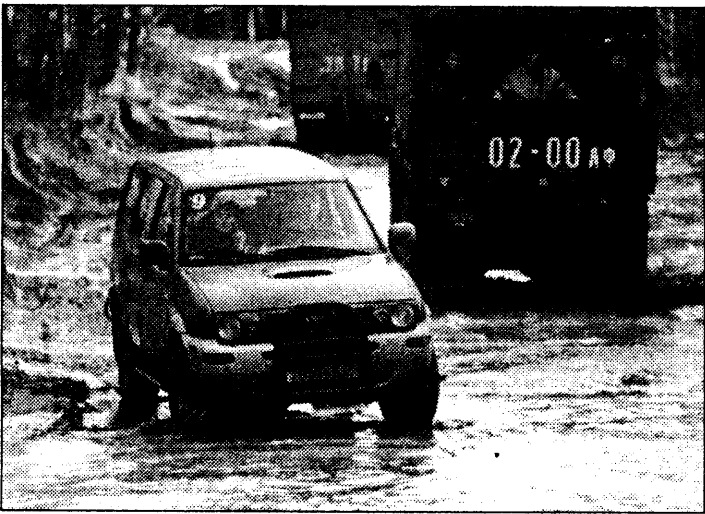
Менавіта так называліся спаборніцтвы пазадарожных машынаў (ці, як іх яшчэ называюць, «джыпаў»), што прайшлі ў мінулы нядзелю на былым ваенным палігоне пад Мінскам.

У спаборніцтве, наладжаным «Беларускім клубам 4x4», прымала ўдзел 13 поўнапрывадных аўтамабіляў.

Гонкі складаліся з двух этапаў. На першым этапе даўжынёй адзін кіламетр аўтамабілі рухаліся на закрытай пляцоўцы, манеўравалі на вялікай хуткасці, пераадоўлівалі глыбокія лужыны і вялікія равы. Каб перамагчы ў другім этапе, трэба было хутчэй за астатніх праехаць два з паловай кіламетры па цяжкапраходнай лясной дарозе і страціць на гэта не больш за 15 хвілінаў. Тут два «Нісана-Патрала» не выканалі задачу і сышлі з дыстанцыі.

Перамог у «Асенніх дарогах» аўтамабіль «Мерседэс-Бенц» G-класа (гоншчык — Сяргей Асаўла). Другое месца заняў «Ісудзу-Трупер» Мікалая Міхайлава, трэцяе — таксама «Мерседэс-Бенц» (гоншчык — Вадзім Гітлін).

Міхась КАРПОВІЧ

На здымку: падчас правядзення гонак некалькі армейскіх цягачоў заўсёды былі гатовыя выцягнуць заглушную машыну.

СУБОТА

7 лістапада

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Возможно, они сошли с ума».
08.30 Континент.
08.45 Потребительская корзина.
09.00, **15.00** Новости.
09.10 «Я — вожатый форпоста».
Х/ф. 10.40 Мультфильмы.
10.55 «Я рисую».
11.15 «Остров вдохновения».
11.30 Здоровье.
11.55 Телевизионный Дом кино.
12.30 «Все нормально, мама!»
13.05 Компьютерный полигон.
13.25 «Звезды мирового футбола».
13.55 Четвертое измерение.
14.20 Телеспорт.
15.10 «Все мы родом из детства».
16.05 Вершина мира.
16.30 Авторский вечер О.Елисеевкова.
17.30 «Это моя работа».
18.00 «Трактир на Пятницкой».
Х/ф. 19.25 Белорусский хит-парад.
19.40 Из достоверных источников.
20.05 «Карамболь».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 «Золотой шлагер-Могилев'98».
23.40 Третий тайм.
00.00 Видимо-невидимо.
01.00 Дзюдо. Чемпионат Беларуси.
ОРТ
06.00 «Доброе утро».
08.45 Сло-

во пастыря. **09.00, 14.00, 17.00, 22.45** Новости.
09.15 «Пакет».
Х/ф. 10.30 «Утренняя почта».
11.05 Смак.
11.25 «Музыка русской живописи».
11.55 Мультфильм.
12.15 «Пропавшая экспедиция».
Х/ф. 13.25 Играй, гармонь любимая!
13.55, 01.35 Программа передач.
14.15 Концерт «Песни Игоря Крутого».
Ч.1-я. 16.15 Как это было.
17.15 Погода.
17.25 «Ералаш».
17.40 «Белое солнце пустыни».
Х/ф. 20.00 Время.
20.40 КВН-98.
23.05 «Плата за страх».
Х/ф.

РОССИЯ
07.00 Мультфильмы.
07.50, 23.30 Прогноз погоды.
07.55 «Кашей бессмертной».
Х/ф. 09.00 Доброе утро, страна.
09.45 «Сто к одному».
10.30 «Фольклорный фестиваль».
Казахский круг».
12.00 «Неделя в Санта-Барбаре».
13.00, 19.00 Вести.
13.30 «Аншлаг».
13.55 «Добровольцы».
Х/ф. 15.30 Юбилей М.Западного в цирке на Цветном бульваре.
16.40 «Ближний круг».
Х/ф. 19.30 Спектакль «Дураки мы все».
21.55 «Мания Жизели».
Х/ф. КУЛЬТУРА
09.00, 21.20 Программа передач.

09.05 Погода.
09.10 «Читая Библию».
09.20 Рассвет.
09.25 Книжный клад.
09.40 «Ваня на 42-й улице».
Х/ф. 11.35 «Наобум».
12.05, 13.45 Спектакль «Десять дней, которые потрясли мир».
1-я и 2-я с. 13.29, 20.59 Азбука.
13.30, 21.00 Новости культуры.
14.30 Откуда музыка берется?
15.00 «Нобелевские лауреаты».
15.40 Международное обозрение.
16.20 «Pro memoria».
16.30 Очевидное — невероятное.
17.00 Новости.
17.05 «2003».
17.10 «Тайны портретного фойе».
17.35 День рождения.
18.00 «Чао, мое сокровище».
Д/ф. 18.55 Чудо-сказка.
19.10 «15-й подъезд».
19.40 «Мавзолей на набережной».
Х/ф. 20.30 «Кто там...»
21.25 Произведения В.Моцарта, И.С.Баха, Ф.Мендельсона играет Н.Луганский.
21.45 «Доживем до понедельника».
Х/ф. НТВ
07.00 «Необычайные приключения доктора Дулиттла».
07.25 «Человек с ружьем».
Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.10 «Чистосердечное признание».
09.30 «Пойми меня».
10.00 «Легенда о затерянном городе».
11.15 Сегодня.

12.00 «Жестокий романс».
Х/ф. 14.30 «Русский век».
15.15 «Кот в сапогах».
Х/ф. 15.45 «Старый телевизор».
16.05, 18.35, 21.40 «Тихий Дон».
Х/ф. 20.30 «Итого».
23.40 Рок-концерт на НТВ.
Элтон Джон, Пол Маккартни, Слинг и другие... Ч.2-я. НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Последнее лето детства».
1-я и 2-я с. 11.15 «Веселые ребята».
12.45 «Прощай, зелень лета...»
14.10 «Искусство жить в Одессе».
15.50 «Формула радуги».
17.00 «Голубые горы, или Неправдоподобная история».
18.35 «Конеч атамана».
2 серии. 20.55 «Сочинение ко Дню победы».
22.40 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе.
09.35 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане».
Д-17. 10.20 «Смеющийся полицейский».
Д-17. 12.10 «Джозуа тогда и теперь».
Д-17. 14.05 «Эти глаза в спальне».
Д-17. 15.35 «Тумстоун: легенда Дикого Запада».
Д-17. 17.50 «Вторая возможность».
Д-13. 1-я с. 18.35 «Не оглядывайся».
Д-17. 21.40

«Гори все огнем».
Д-17. 23.20 «Разведенная женщина».
Д-17. СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15, 11.15 Аэробика.
08.40, 14.15 Урок тенниса.
08.55 Футбол. Чемпионат Германии.
11.45 Ретроспектива финалов Кубка Стэнли.
14.30 Американский футбол.
15.00 Спортивные танцы.
17.15 Программа передач.
17.30 «Железные факторы».
18.30 Конный спорт.
20.10 Большой ринг.
21.25 Спорт-коктейль.
21.55 Футбол. Чемпионат Испании.
МУЗЫКА
ДЕНЬ РУССКОЙ МУЗЫКИ
17.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Русский час.
8-й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове».
15.30 Музыкальная программа.
16.00 «Русская идея».
Д-17. 17.00 «Ищи ветра».
Х/ф. 18.45 Мультфильмы про кота Леопольда.
19.00 Мир музыки...
20.15 Вечарніца.
20.30 Мир музыки...
22.00 «Зеленый фургон».
Х/ф.

Д-17. 00.00 «Такая странная эротика».
Д-17. СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорт-коктейль.
08.30, 11.15 Аэробика.
08.55 Футбол. Чемпионат Испании.
11.00, 14.00, 22.20 Новости.
11.45 Хоккей. Чемпионат НХЛ.
14.15 «Терра дэль Фуэго».
Кэмел Трофи-98. 15.25, 21.25 Футбол. Чемпионат Италии.
17.20 Шахматное обозрение.
17.50 Водное поло.
18.50 Футбол. Чемпионат Англии.
20.45 Еще неделя позади...
21.15 Программа передач.
23.20 Большой ринг.
МУЗЫКА
ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра.
8-й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером.
15.30 Музыкальная программа.
16.00 «Верность и измена».
Х/ф. 18.00 Коллекция 8-го канала...
Mission: Crusade. 19.00 Мультфильм.
19.45 «Гусиная кожа».
Х/ф. 21.15 Вечарніца.
21.30 Новости «К-видео».
22.00 Воскресный фильм.

форта Байяр».
17.00 Итоги. Предисловие.
17.30 «Джеймс Бонд — агент 007».
19.45 Куклы.
20.00 Итоги.
21.00 «Ее звали Никита».
22.00 Итоги. Ночной разговор.
22.30 «Танго».
Х/ф. НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Последнее лето детства».
3-я с. 10.05 «Вратарь».
11.20 «Голубые горы, или Неправдоподобная история».
12.50 «Конеч атамана».
2 серии. 15.10 «Сочинение ко Дню победы».
17.00 «Испытатель».
17.25 «Тень, или Может быть, все обойдется».
19.30 «Транссибирский экспресс».
21.00 «Такси-блюз».
22.45 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе.
09.35 «Не оглядывайся».
Д-17. 11.05 «Разведенная женщина».
Д-17. 13.10 «Старшеклассники Соединенных Штатов Америки».
Д-13. 14.45 «Гори все огнем».
Д-17. 16.25 «Сильный ветер на Ямайке».
Д-13. 18.10 «Вторая возможность».
Д-13. 2-я с. 18.55 «Сицилийский клан».
Д-13. 20.50 «Беглецы».
Д-13. 22.25 «Затмение».

Д-17. 00.00 «Такая странная эротика».
Д-17. СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорт-коктейль.
08.30, 11.15 Аэробика.
08.55 Футбол. Чемпионат Испании.
11.00, 14.00, 22.20 Новости.
11.45 Хоккей. Чемпионат НХЛ.
14.15 «Терра дэль Фуэго».
Кэмел Трофи-98. 15.25, 21.25 Футбол. Чемпионат Италии.
17.20 Шахматное обозрение.
17.50 Водное поло.
18.50 Футбол. Чемпионат Англии.
20.45 Еще неделя позади...
21.15 Программа передач.
23.20 Большой ринг.
МУЗЫКА
ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра.
8-й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером.
15.30 Музыкальная программа.
16.00 «Верность и измена».
Х/ф. 18.00 Коллекция 8-го канала...
Mission: Crusade. 19.00 Мультфильм.
19.45 «Гусиная кожа».
Х/ф. 21.15 Вечарніца.
21.30 Новости «К-видео».
22.00 Воскресный фильм.

НЯДЗЕЛЯ

8 лістапада

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Возможно, они сошли с ума».
08.30 Сделано в Беларуси.
08.45 Потребительская корзина.
09.00, 15.00 Новости.
09.10 Мультфильм.
09.40 «Замки Беларуси».
10.05 Туробъектив.
10.30 «Все нормально, мама!»
11.05 Арсенал.
11.30 Белорусский дом.
12.00 «Навстречу».
12.40 Олимп.
12.55 «Звезды мирового футбола».
13.55 Сельчане.
14.20 «Золотые ключи».
15.10 «Я».
III Международный фестиваль моноспектаклей. 15.55 Гандбол. Лига чемпионов. СКА (Минск) — «Барселона» (Испания).
17.35 Зорная ростань.
18.10 Теленавигатор.
18.30 Премьера песни.
18.40 «Земляки».
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 «Телебарометр».
21.05 Стадион.
21.30 «Золотой шлагер-Могилев'98».
00.30 Бархатный сезон.
ОРТ
07.00 «Кортик».
Х/ф. 09.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости.
09.15 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.

10.10 Утренняя звезда.
11.00 Армейский магазин.
11.30 «Смехопанорама».
12.20 «Пропавшая экспедиция».
13.25 «Служба спасения».
13.55, 00.50 Программа передач.
14.15 «Песни Игоря Крутого».
Концерт. Ч.2-я. 16.20 В мире животных.
17.15 Погода.
17.20 «Деревенский детектив».
Х/ф. 18.55 Вечер М.Задорнова.
19.55 Киноафиша.
20.00 Время.
20.35 «Захват».
Х/ф. 22.35 Футбольное обозрение.
23.25 «Повесть непогашенной луны».
Х/ф. РОССИЯ
07.00 Мультфильмы.
07.20, 23.30 Прогноз погоды.
07.25 «Все наоборот».
Х/ф. 08.30 Почта РТР.
09.00 Доброе утро, страна.
09.30 Любовь с первого взгляда.
10.00 «Аншлаг».
11.00 Русское лото.
11.40 Мир книг с Л.Куравлевым.
12.00 «Неделя в Санта-Барбаре».
13.00 Вести.
13.30 Федерация.
14.00 Парламентский час.
15.10 «Закон и порядок».
16.00 Диалоги о животных.
17.00 Старая квартира.
18.15 Совершенно секретно.
19.00 Зеркало.
20.00 В.Добрынин на «Площади звезд».
21.40 «Абзац».
22.35 «Чекист».
Х/ф.

КУЛЬТУРА
09.00, 21.20 Программа передач.
09.05 Погода.
09.10 «Читая Библию».
09.20 Консилиум.
09.45 «Сказка о царе Салтане».
11.15 В тридевятом царстве.
11.40 «Моя судьба — эстрада».
12.10 «Взгляните на лицо».
Д/ф. 12.20, 13.45 С.Прокофьев.
«Ромео и Джульетта».
13.29, 20.59 Азбука.
13.30, 21.00 Новости культуры.
15.15 «Мучкап, штат Тамбов».
Д/ф. 15.45 И.Бунин.
«О любви».
16.05 Положение вещей.
17.00 Новости.
17.05 «2003».
17.10 Про фото.
17.35 Блеф-клуб.
18.10 «На каждый звук есть эхо на земле».
Д/ф. 19.00 «Кумир».
19.25 Чудо-сказка.
19.40 Телевидение — любовь моя.
20.30 «Детский мир».
21.25 «Мои друзья».
Х/ф. НТВ
07.00 «Необычайные приключения доктора Дулиттла».
07.25 Мультфильм.
07.35 «Дети капитана Гранта».
Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сегодня.
09.15 Вес Жванецкий.
09.45 Устами младенца.
10.15 «Невероятные путешествия».
Д/ф. 10.45 Впрок.
11.15 Большие деньги.
11.40 «Любимая».
Х/ф. 14.30 Своя игра.
15.15 «Ключи от

форта Байяр».
17.00 Итоги. Предисловие.
17.30 «Джеймс Бонд — агент 007».
19.45 Куклы.
20.00 Итоги.
21.00 «Ее звали Никита».
22.00 Итоги. Ночной разговор.
22.30 «Танго».
Х/ф. НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Последнее лето детства».
3-я с. 10.05 «Вратарь».
11.20 «Голубые горы, или Неправдоподобная история».
12.50 «Конеч атамана».
2 серии. 15.10 «Сочинение ко Дню победы».
17.00 «Испытатель».
17.25 «Тень, или Может быть, все обойдется».
19.30 «Транссибирский экспресс».
21.00 «Такси-блюз».
22.45 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе.
09.35 «Не оглядывайся».
Д-17. 11.05 «Разведенная женщина».
Д-17. 13.10 «Старшеклассники Соединенных Штатов Америки».
Д-13. 14.45 «Гори все огнем».
Д-17. 16.25 «Сильный ветер на Ямайке».
Д-13. 18.10 «Вторая возможность».
Д-13. 2-я с. 18.55 «Сицилийский клан».
Д-13. 20.50 «Беглецы».
Д-13. 22.25 «Затмение».

Д-17. 00.00 «Такая странная эротика».
Д-17. СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорт-коктейль.
08.30, 11.15 Аэробика.
08.55 Футбол. Чемпионат Испании.
11.00, 14.00, 22.20 Новости.
11.45 Хоккей. Чемпионат НХЛ.
14.15 «Терра дэль Фуэго».
Кэмел Трофи-98. 15.25, 21.25 Футбол. Чемпионат Италии.
17.20 Шахматное обозрение.
17.50 Водное поло.
18.50 Футбол. Чемпионат Англии.
20.45 Еще неделя позади...
21.15 Программа передач.
23.20 Большой ринг.
МУЗЫКА
ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра.
8-й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером.
15.30 Музыкальная программа.
16.00 «Верность и измена».
Х/ф. 18.00 Коллекция 8-го канала...
Mission: Crusade. 19.00 Мультфильм.
19.45 «Гусиная кожа».
Х/ф. 21.15 Вечарніца.
21.30 Новости «К-видео».
22.00 Воскресный фильм.